

BOGOLJUB

cerkven list

za Slovence

Kdor mene najde
najde življenje

A. Kozelj

Koledar za september 1917.

Mesečni namen apostolstva molitve, določen od sv. očeta:

Katoliška cerkev v Mehiki.

Dnevi		Godovi	Posebni nameni apostol. molitve so vsak dan še vse važne, nujne zadeve	Češčenje presv. Rešnj. Telesa	
				ljubl. škol.	lavant. škol.
1	Sobota	Egidij	Skorajšnji srečni konec vojske.	Besnica	Sv. Florijan
2	Nedelja	Stefan, kralj	Katoliška cerkev na Ogrskem.	Sv. Jakob, Lj.	Zitale
3	Poned.	Evfemija	Katoliška cerkev na Turškem.	Čermošnjice	Sv. Rok
4	Torek	Rozalija	Pravo spoznanje ničemurnosti.	Slavina	Stoperce
5	Sreda	Lovrenc, Just	Beneški Slovenci.	Vreme	Vuzenica
6	Četrtek	Pelagij	Skriti odpadniki in sovr. sv. cerkve.	Kranjska gora	Trbonje
7	Petek	Krizin	Zedinjenje razkolnikov.	Mokronog	
8	Sobota	Rojst. B. D. M.	Marijine družbe.	Cerknica	Ribnica
9	Nedelja	Peter Klaver	Zamorski misijoni.	Homec	
10	Poned.	Nikolaj Told.	Sotrudniki „Bogoljub“-ovi.	Polšnik	Sv. Ant. na P.
11	Torek	Prot in Hij.	Domači misijoni.	Primskovo	Vuhred
12	Sreda	Ime Marijino	Zmaga sv. cerkve.	Lašče	Sv. Primož
13	Četrtek	Notburga	Posli in delavci.	Boštanj	Zavrče
14	Petek	Pov. sv. Križa	Češčenje znamenja sv. Križa.	Križevo, Kost.	
15	Sobota	7 žalosti BDM.	Češčenje žalostne Matere božje.	Šmarje	Sv. Barb. v II.
16	Nedelja	Ljudmila	Praktično krščanstvo višj. stanov.	Polhov gradec	Leskovec
17	Poned.	Rane sv. Fran.	Redovi sv. Frančiška.	Sv. Lambert	Sv. Trojica
18	Torek	Jožef Kupert.	Naši dijaki in visokošolci.	Sv. Planina	Sv. Vid p. Pt.
19	Sreda	Januarij	Razloč. sleparij od pravih čudežev.	Križ p. Tržiču	Skale
20	Četrtek	Evtahij	Družine katol. častnikov.	Svibno	
21	Petek	Matevž, ap.	Božji poklic v duh. in redovn. stan.	Brunšnice	Sv. Mart. p. Š.
22	Sobota	Mavricij	Vojaki in orožniki.	Hrastje	Sv. Janž
23	Nedelja	Lin, papež	Zaupanje v božjo previdnost.	Koprivnik	Sv. Ilj pri Gr.
24	Poned.	B. D. M. reš. uj.	Naši ujeti in pogrešani vojaki.	Repnje	Sv. Mihael
25	Torek	Kleofa	Domači reveži.	Minica	pri Šoštanju
26	Sreda	Justina	Odvrnitev nagle in neprev. smrti.	Bevke	Gor. Ponikva
27	Četrtek	Kozma in D.	Naši zdravniki in bolniki.	Krka	Bele vode
28	Petek	Vačlav	Mir in edinstvo med narodi.	Zatičina	sv. Križ, B. v.
29	Sobota	Mihael, ndgl.	Ponižanje sovražnikov sv. cerkve.	Poljane	Zavodnje
30	Nedelja	Hieronim	Razširj. kat. med Jugosl.; t. m. umrli.	Trzin	Laško

Odpustki

za mesec september 1917.

1. Sobota, prva v mesecu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu sv. očeta.

2. Nedelja, prva v mesecu, angelska. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. — Popolni odpustek: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega. — Kjer se danes obhaja praznik angelov varihov, popolni odpustek: a) udom »Dejanja sv. Detin-

stva«, če molijo za njega razširjanje; b) udom bratovščine sv. Družine; c) tretjerednikom.

4. Torek. Sv. Roza Viterbska. Popolni odpustek tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni.

6. Četrtek, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

7. Petek, prvi v mesecu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente (spravno sv. obhajilo), nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa, kakor včeraj.

8. Sobota. Rojstvo Marije Device. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 6. dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratov-

BOGOLJUB

Stane za celo leto K 3.—, za
Nemčijo K 3.50. za Ameriko in
vse ostale zunanje kraje K 4.—.

Izhaja na začetku
vsakega mesca.

Spisi in dopisi se pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in darovi pa uprav-
ništvu „Bogoljuba“ v Ljubljani.

Duhovno obhajilo.

Pred kratkim sem dobil v roke duhovni šopek, katerega so podarile družabnice neke Marijine družbe svojemu vodju za god.

Nabrale so v šopek mnogovrstnih duhovnih cvetlic, vsakih po več sto. Le nežna vijolica duhovnega obhajila je bila zastopana med njimi samo petkrat. Čudeč sem povpraševal po vzroku tako majhne številke in strmé zvedel, da dekleta ne razumejo prav te lepe duhovne vaje. Spraševal sem dalje in spoznal, da je navzlic razlagi v katehizmu in po molitvenikih duhovno obhajilo ne le pri dekletih, marveč sploh med ljudstvom malo poznano in še manj v navadi. Da bi se ta tako lahka in tako koristna vaja med nami bolj poživila in razširila, v to naj služijo naslednje vrstice.

So časi, ko nam navzlic goreči želji ni moč prejeti sv. zakramentov, in vendar lahko utešimo blago hrepenenje, ako je zvežemo s popolno ljubeznijo.

Ljubezen krščuje v potrebi brez vode; t. j. podeli, kakor sv. krst, milost in odpusčenje podedovanega greha.

Ona nas odveže brez duhovnika vseh grehov, ako se želimo spovedati, pa nimamo za to priložnosti.

Enako odpre ljubezen na skrivnosten način tabernakelj in omogoči, da se skle-

nemo z Zveličarjem brez duhovnika in brez sv. hostije.

Duhovno obhajilo je torej uživanje Telesa Kristusovega, ne v resnici, temveč po veri, po volji, po želji.

Duhovno se obhajamo, ako obudimo vero, ljubezen, kes nad grehi in predvsem želimo Telo Gospodovo sprejeti, četudi nam v trenutku v podobi kruha tega ni mogoče storiti.

Bistveno je duhovno obhajilo želja, da bi Jezus v zakramentu prišel na skrivnosten način v nas.

Duhovno obhajilo spremlja pravo sv. obhajilo od vsega pričetka. Mučenikom v ječi je bilo tolažilo in zadnja popotnica. Cerkevni očetje je najtopleje priporočajo. Tridentinski koncil je hvali. Premnogi svetniki so našli v njem največjo radost. Duhovno obhajilo prejeti je kaj lahko, brez zamude časa, ne da bi bili tešč, ne da bi klicali duhovnika.

Obhajamo se pa duhovno lahko na več načinov, kakor je okoliščinam bolj prikladno.

Zelo priljubljen je način, kakor ga je priporočal sv. Alfonz Ligvorij: »Vsega češčenja vredni Jezus! Trdno verujem, da si v presvetem Zakramentu bistveno pričujoč. Ljubim Te nad vse. Iz ljubezni do Tebe obžalujem vse svoje grehe. Na veke

nočem več grešiti. Moja duša hrepeni po Tebi. Ker Te pa sedaj ne morem bistveno v zakramentu prejeti, pridi duhovno v moje srce in ostani s svojo milostjo v njem. (Obudi željo, sprejeti Jezusa v presvetem Reš. Telesu.) Objamem Te, o Jezus, kakor bi bil v resnici pričujoč. S Teboj se popolnoma sklenem; ne dopusti, da bi se kdaj ločil od Tebe! ...»

Ali pa: »O moj Jezus v presv. Zakramentu, verujem v Tebe, molim Te, iz srca Te ljubim. Edino iz ljubezni do Tebe mi je žal vseh mojih grehov, nič več nočem grešiti. Želim Te resnično prejeti v sv. obhajilu. Ker je pa to sedaj nemogoče, Te prosim iz dna srca: Pridi, o Jezus, moje vse; pridi vsaj duhovno v moje srce. Kakor jelen po živi studenčnici, tako Te poželim! Pridi, pridi, o Jezus! ... In ker si, o Jezus, v sv. Zakramentu že prišel v moje srce, ker si se mi popolnoma daroval, sprejmi neskončno zahvalo, vzemi me vsega v dar. Vsega se Ti izročim, časno in večno ...»

Ali pa: »Verujem v Te, ljubim Te, po Tebi hrepenim, pridi v moje srce! ...»

»Pridi, Jezus, kruh močnih, pridi v mojo dušo, vžgi v meni luč, okrepčaj mojo dušo, potolaži moje srce.«

Lahko in dobro se lahko obhajamo, ako molimo molitvico »Duša Kristusova«. Prve štiri vrstice požive vero; štiri daljne vrstice, v katerih se spominjamo trpljenja in smrti Gospodove, užgejo v nas ljubezen; v tretjem delu pa prosimo, da bi se duhovno sklenili z Zveličarjem.

Pa še nekaj! Slovenci imamo toliko lepih pesmi, sestavljenih v čast presvetemu Rešnjemu Telesu ali sv. Srcu Jezusovemu, ki izražajo hrepenenje po zedinjenju z Jezusom. Ako pojemo take pesmi in izgovarjamo prav premišljeno njih besede, opravimo kaj lepo duhovno obhajilo, in če zapoje tako pesem zbor, glejte, kako lepo skupno duhovno obhajilo!

Glede koristi duhovnega obhajila je omeniti, da sicer ne donša tolikih milosti, kakor zakramentalno obhajilo, ker se ne sklene duša tako tesno z Jezusom, vendar

pa podeli človeku neko posebno milost, ki je najsličnejša oni pri pravem sv. obhajilu. S to milostjo nastane med obhajancem in Kristusom neko evharistično zedinjenje, neka zveza našega življenja z evharističnim Jezusom. Dasi v manjši meri kot zakramentalno obhajilo, ohrani in krepi tudi duhovno obhajilo božje življenje v nas, naredi, da lažje premagamo skušnjave in strasti, nas tolaži v stiskah, užiga sveto veselje v duši, izbrisuje odpustljive grehe in varuje pred smrtnim grehom ter odpušča časne kazni.

Pripomniti pa je, da prinaša duhovno obhajilo omenjene sadove le tedaj in v toliko, v kolikor gojimo v svojih srcih pravo ljubezen. Ljubezen, ne v besedah, marveč z voljo, za Jezusa delati, se premagovati, trpeti.

Kdaj pa naj opravljamo duhovno obhajilo? Predvsem pri sv. maši, kadar ne pristopimo v resnici k sv. obhajilu; kadar obiščemo sv. Rešnje Telo; kadar gremo mimo cerkve; kadar nese duhovnik sveto popotnico; kadar pričnemo kako važno delo.

Kadar smo v dvomih: »O Zveličar, luč mojega razuma, pridi!«

Kadar se čutimo zapuščene: »O Jezus, ljubezen mojega srca, pridi!«

Kadar omahujemo in smo v skušnjavah: »Srce Jezusovo, cilj moje volje, pridi!«

Kadar smo potrti: »Križani, Gospod mojih moči, pridi!«

V vsakolikih okoliščinah: »Kristus, Zveličar moje duše, pridi!«

Zvečer, ko se podamo k počitku, in ponoči, kadar bdimo.

Kot zaključek bodi pa dovoljeno, da pristavimo besede nekega nemškega pisatelja:¹

»Ura srečne združitve z Zveličarjem hitro mineva. Ko bi se dali podaljšati ti srečni trenutki na en dan, na celo življenje! Mogoče je, ako vztrajamo v duhovnem obhajilu, počivamo na Srcu Zveličarjevem.

¹ »Signale zum innern Leben.« M. Kreuzer. Laumann, Dülmen i. W.

To ni beg pred dolžnostmi, pred dušnim bojem, marveč mir vojskovodja, ki vodi bitke; zvonarja, ki pazi na dnevne čase. V Jezusovem Srcu ni prevare, ni nemira; tu

je edino stalno opirališče, okoli katerega se nam suče svet in življenje. Ne zapusti tega počivališča, tu si brezpogojno na varnem!«

K. P.

Krasen zgled

imajo zdaj avstrijski narodi na mladi cesarski dvojici, — zgled lepega, resnično krščanskega življenja.

Splošno se namreč pripoveduje — torej bo gotovo res — da je naša mlada cesarica pri sv. obhajilu vsak dan, cesar pa vsak mesec.

Kakor torej kaže, je naš dični Karel stopil popolnoma v stopinje nepozabnega Franca Ferdinanda, ki je bil upanje avstrijskih, zlasti malih narodov, in upanje avstrijskih katoličanov. To upanje hoče opravičiti tudi njegov nečak Karel, ki je stopil na njegovo mesto.

V ta zgled naj bi uprli oči njegovi verni podaniki. Mlada, ljubezniva cesarica bodi zgled našemu žensstvu. Nižje ljudstvo v verskih rečeh ne sme biti zadaj za visokimi krogi, saj je Bog pastirje prej poklical pred sebe kakor kralje. Torej slovenske žene in dekleta — posnemajte svojo cesarico!

Njegovo veličanstvo cesar pa bodi zgled našemu moštvu! Tistemu moštvu, ki ga je — oh! — tako težko pripraviti k pogostnemu sv. obhajilu; ki ima vse polno izgovorov: eden gre na svojo pristavo, drugi gre po svoji kupčiji — sploh no, časa nimajo! Cesar pa ima čas! On, ki ima toliko dela ni toliko skrbi, ki nosi na svojih ramah tako breme, — pa le ima čas za spoved in obhajilo. In on, ki nosi na svoji glavi krono, si ne šteje tega pod svojo čast, in njemu ne pade krona z glave, ko poklekne pred svojega Boga v polobi malega kruhka in tudi ne, ko poklekne pred svojega podložnika — spovednika ter mu pove, da je tudi človek.

Še v eni reči je našemu ljudstvu, moškemu pa tudi ženskemu cesar lep zgled. Namreč on — tako zagotavljajo verodo-

stojni očitvidci — kadar gre mimo Najsve-tejšega, tudi če je v tabernakeljnu zaprto, poklekne pred božjim Veličanstvom s kolonom do tal. Do tal poklekniti — oh, kako je zopet to težko! Da, kar nemogoče! Težko tudi za kmečka kolena, ki se morajo pri delu na vse strani vklanjati. Samo cesarju ni težko...

Ta spodbuden zgled je treba ljudem prav pogostokrat pred oči prinesti. Kajti če besede ne izdado, morda bo zgled po-tegnil. In če drug zgled ne, morda vsaj cesarjev. Če je sv. Avguštin rekel: Če so mogli ti in ta, zakaj pa jaz ne? — morda si vendar kdo tudi misli: Če more cesar, zakaj pa jaz ne?!

Tudi materam — pa očetom tudi — je naša cesarska dvojica spodbuden zgled. Naš cesar in cesarica sta bila namreč prav dobro vzgojena. Zato imata tako lepe navade in so jima te navade lahke. Česar se Janezep nauči... Matere, ali tudi vi vaše Janezke — (pa saj zdaj nočejo nikjer več Janeza imeti, to je prekmečko) — no, pa naj bo ime kakor že hoče! — ali torej tudi vi svoje otroke, dekličke, posebno pa fantičke, učite takih lepih navad kakor mati cesarjeva?...

* * *

Tole je bilo pisano in postavljeno že pred nekaj meseci. Pa so se nam vzbudili dvomi: Kaj pa, če to, kar smo slišali, morda vendar ni res, vsaj popolnoma ne? Kajti kar ni res, to se ne sme hvaliti, tudi na visokih osebah ne. — Zato smo pisali na Dunaj slovenskemu duhovniku, ki je blizu cesarskega dvora, naj se o tem natančno pouči in nam sporoči. Odgovor se glasi:

Res je, cesarica gre navadno vsak dan

k sv. obhajilu, cesar pa večkrat v mesecu, navadno več kot dvakrat.

Znano je tudi, da gre cesarjeva mati, nadvojvodinja Marija Jožefa navadno vsak dan k sv. obhajilu. Morajo biti že resne za preke, da jo odvrnejo od mize Gospodove.

Glede skupnega sv. rožnega venca ne vem gotovo poročati, a bo pač res: saj sta ga desetinke pri mrtvaškem odru pokojnega cesarja na tleh kleče tudi skupaj molila. In to vsak večer, ko je ležal cesar Frane Jožef na odru, če je bil le mladi cesar tudi doma. Enkrat je za en dan odpotoval, Zdi se mi pa, da bi bila taka pobožna skupna molitev nemogoča, če ne bi bila vajena večkratne, vsakdanje skupne molitve.

Veliki teden je cesarica bila pri vseh svetih obredih, deloma v e. kr. dvorni cerkvi, deloma v Laksenburgu, kjer sta se s cesarjem skupno udeležila Vstajenja.

Še ena prelepa poteza iz cesaričnih kreposti. Svoje ljube otročičke s a m a pelje v cerkev k Jezusu. Najmanjšega pa tudi sama vzame v naročje in nese v cerkev. — Pot mater z otroci k Jezusu!

Tako se glasi poročilo z Dunaja.

Ko je bila cesarica 2. junija v Ljubljani, je bila njena prva pot v stolnico k sv. maši in sv. obhajilu. Da so bili tega prizora vsi, ki so ga videli, zelo veseli, to je razumljivo. Iz cerkve pa je šla po bolnišnicah k ranjencem. Molitev in dobrotelost, to

dvoje res najbolj odlikuje vsako žensko in tudi cesarico.

Še nekaj je na naši cesarici hvale vrednega, kar je treba tudi povedati. Namreč njena preprosta noša. Gospodje, ki so bili pred nekaj mesci na Dunaju pred cesarjem in cesarico, da so se jima poklonili v imenu Kranjske dežele, ne morejo dopovedati, kako je bila cesarica ob tej slovesni priliki preprosto oblečena. Čisto navadna preprosta črna obleka! — Tudi ti, ki so jo videli zadnjč v Ljubljani, zatrjujejo isto. Oblečena je bila ponižno kakor navadna meščanka: preprost bel slamnik brez vsake šare in navlake. — In ker je Cita modra žena in poštena kristjana, zato gotovo ne hodj okoli z razgaljenimi prsi, kakor se vidi na slikah, kakršne se ponujajo po prodajalnah in tudi v Katoliški bukvarni v Ljubljani. To je gotovo judovsko blago in naj se nikar ne izobeša v pohujšanje dobrega ljudstva po oknih katoliških prodajal.

Nižji ljudje tako radi gledajo, kako se sučejo in krečejo visji ter jih posnemajo, meneč, da bodo potem tudi sami imenitni. Tu imate, gospoda in kmečko ljudstvo cele Avstrije, enkrat en zgled najvišjih oseb, ki ga posnemajte, pa boste tudi vi imenitni!

V Tebi je mir.

Ne vem, da je solnce tako radovedno,
široko odpira zlato tko,
potaplja ga v celico vedno in vedno
in gleda zvedavo raz sinje nebo
v molčeči moj dom.

Igraje siplje blesteče pramene
skoz okno edino v moj mali raj,
da z nežnimi prstki mi božajo stene
in čarajo sreče najslajši smehljaj
v najskrivnejši kot.

In čudom se čudi solnce kraljevo,
po celici ozki gleda, strmi...
zaman je iskalo med srečo in revo
zaklada, ki svet po njem hrepeni:
preblaženi mir.

In tu ga je našlo! Iz celice moje
miru ni prepodil krvavi meč.
O Kristus, kar ljubim oltarje tvoje,
vsak dan miru in sreče je več,
saj v tebi je mir.

M. Elizabeta.

Hvala ti, o Jezus!

(Zahvala po sv. obhajilu.)

Solnčni utrinki VI

On je v mojem srcu... Ne vidim ga, a čutim ga... Jaz nisem več isti; postal sem živ tabernakelj. Zdaj se Jezus ne skriva več pod podobo kruha, on živi v meni!

Zapustil je žar svete svetilnice, da poišče žar moje ljubezni. Zapustil je tibi ciborij, da pride poslušat bilje mojega srca. O moj Jezus, kaj se nisi prevaril? Namesto gorečega ognja ljubezni si našel samo eno iskro, in jaz ti znam reči samo eno besedo: Hvala!

Kako dober je Jezus! Ko bi se moral zahvaliti človeku, bi moral iskati besedi, ker ljudje ne vidijo tajnosti srca. A Jezus vidi v moje srce bolje nego jaz sam. On vidi, da sem ves srečen, ker ga imam, in da od zdaj ne želim ničesar drugega na svetu. Vidi, da mi je nemogoče izreči to, kar čutim. In zato zbira vse moje yzdihe in vse moje občutke, da jih čuva kakor kak zaklad v svojem Srcu.

Hvala ti, o Jezus! Kaj boljšega ti ne morem reči. Poglej v mojo dušo, in če najdeš v njej kak boljši občutek, o, čuvaj ga zase! Ako najdeš tam nekaj čbtre volje, kako željo po svetosti, kako senčico čednosti, kako tajno solzo, katere nisem še potočil, kak svet navdihljaj — vse to želim, da naj bo tebi posvečeno kot izraz moje zahvalnosti.

Hvala ti, o Jezus! To je vse, kar ti znam reči. Pred nekaj časom se mi je zdelo, da imam toliko besedi, da jih vlijem v tvoje Srce — in zdaj, glej, komaj da morem kaj izgovoriti! Kaj pomeni ta suhota, ki me prevzema in katere me tako brez besedi meče pred tvoje noge? ... Ni li morebiti vzrok tvoja volja, da naj namesto mnogih besedi zberem vse svoje dušne moči in vse občutke svojega srca in

da vse to združim v eno sladko in zahvalno besedo: hvala?

A ti veš, o dobri Jezus, kaj hočem reči s to besedo: hvala. Hočem ti reči, da sem tako srečen, da ne zavidam nobenemu na svetu, da ne čutim več, da živim jaz, temveč da živiš ti v meni; da bi želel videti premenjeno vse svoje življenje v eno večno obhajilo; da obžalujem samo to, ker nisem svetnik, da ti narediš iz mojega srca nebo na zemlji; da bi se rad spremenil v Serafa, gorečega od ljubezni, da se ti morem dostojno zahvaliti.

Hvala ti, o Jezus! Kako dobro mi je zdaj! Včeraj sem pogrešal marsičesa, radi česar sem bil žalosten. Bil sem tako slabe volje, ker sem občutil v sebi nepotrpežljivost, omahljivost, radovednost, raztresenost, kar mi je vse težilo vest; zdelo se mi je, da sem te do solz razžalil. Kesal sem se, a še vedno sem čutil na sebi te madeže. Zdaj pa, ko si ti prišel, so vsi ti mali grehi zginili kakor megla pred solncem tvojega božanstva. Odpadla je teža, ki je tako pritiskala na mojo dušo. Hvala ti, o Jezus!

Ti si hotel pred svojim prihodom v moje srce še samega sebe prehiteti s svojim usmiljenjem. In dočim sem jaz premišljeval, kako bi te čim lepše sprajel, si me ti že napolnil s svojo milostjo. Oni občutki ljubezni, ono hrepenenje, kesanje, upanje, mi nji mar vse to delo tvoje dobrote, katere si je priredila prestol milosti v moji duši? Ni ti zadoščovalo, da mi prineseš svoje telo, svojo kri, svojo dušo in svoje božanstvo; hotel si se še prehiteti s tolikimi kraljevimi darovi. In ako zdaj počivaš v mojem ne več tako neslojstojnem bivališču, je to samo učinek tvoje božje velikodušnosti: Hvala ti, o Jezus, hvala!

Ti si z menoj, v meni, ali ni to res, o Jezus? Si li zadovoljen? Kako hočeš, da ti povrnem?

Ti si dal meni sebe in jaz dajem sebe popolnoma tebi. Ti si dal meni svoje Srce, in jaz dajem tebi svoje. Ti si meni dal svojo dušo, in jaz dajem tebi svojo. Ti si nisi pridržal ničesar, in jaz si tudi ničesar ne pridržim. Vzemi vse!... Ostaja mi morebiti še nekaj zdravja: vzemi ga, če hočeš. Imam nekaj sposobnosti za delo: zate naj bo! Imam misli, občutke, osnove za bodočnost, imam še kako nado, kak načrt: vzemi vse, vse, o Jezus!

Ubog in siromašen sem; a vem, da ti ne gledaš toliko na dar, ki se ti ponuja, kolikor na srce, s kakršnim se ti daje. Torej to malo, kar imam, kar sem, kar delam, kar prenašam, vse, vse brez izjeme, vse darujem tebi.

O reci mi, ali sprejmeš to?... Da? Hvala ti, o Jezus!

* * *

Zdaj odhajam, o Jezus, ker me tvoja volja kliče drugam. Jutri se hočem vrniti s srcem, ki bo tebe še bolj lačno, z dušo, ki po tebi še bolj hrepeni. In ti boš zopet prišel in donesel mi boš veselje in radost svojih nebes.

O ljubljenec mojega srca, poslušaj še eno besedo! Za vso to ljubezen, ki te je privezala na moje srce, podeli mi še eno milost: da bo moje jutrišnje obhajilo še boljše nego je današnje. Oh, ako mi to podeliš, kako bom potem rasel v dobrem! Vsak dan bom napredoval v popolnosti in v ljubezni in postajal bom tebi podobnejši. Ti pa boš z večjim veseljem prihajal v moje srce; dajal mi boš vedno večji zaklad milosti in v mojo dušo boš vtisnil pečat svoje lepote; one lepote, katera prevzema blažene.

O Jezus, odhajam — a ne odreci mi te milosti! O reci mi, ali me hočeš uslišati? Da? Hvala ti, o Jezus!

(Dalje.)

Nekaj lepega in veselega za vse trpeče in žalostne.

**Iz pisma pobožnega Segurja pohabljeni
deklici.**

»Na svetu ni nič dragocenejšega, kakor trpeti s Kristusom in križ premagovanja in potrpljenja z njim nositi. Seveda je malo trd, ali recimo še zelo trd. Toda stori nas Kristusu podobne in vodi nas hitreje v nebesa. **Stavim, da bi jih bilo od tisoč pogubljenih vsaj devetstodevetindevetdeset v vica, ko bi bili imeli srečo, da bi bili slepi, mutasti ali imeli kako drugo veliko napako.**«

Molitev generala Sonisa.

Ta izredno pobožni francoski general se je vojskoval leta 1870. z Nemci. Dne 5. decembra je bil pri Loigny ranjen in je ležal celo noč v snegu. Pri tem je molil tako-le: »Gospod, če me pustiš še pri življenju, vtisni znamenje križa na moje čelo. Mazili

me za svojega služabnika. Daj, da bom živel samo za to, da bi Tebe bolje spoznal, ljubil in Ti bolje služil.«

Ob drugi priliki je molil:

Moj Bog, glej me tu pred seboj, majhnega in revnega! Nič nisem, nič nimam, nič ne premorem. Tukaj ležim pred Tvojimi nogami, vtopljen v svojo ničnost. Želel bi, da Ti kaj podarim, pa nisem drugega kot sama revščina. Ti si moje bogastvo, moje vse. Moj Bog, zahvalim te, da nisem nič; jaz ljubim svojo nizkost, svoj nič. Zahvalim te, da si odtegnil mojemu duhu vsako zadovoljnost samega s seboj in vsako srčno tolažbo. Zahvalim te za vsako poskušnjo, ponižanje in pokoro. O moj Bog, bodi zahvaljen, kadar me poskušaš ali tepeš. Meni je drago biti od tebe ponižan in uničen. Daj, da ne bom gladko zbrušen kamen, ampak neznaten pesek ob potu.

Moj Bog, bodi zahvaljen, da si mi dal občutiti sladkosti svoje tolažbe in da si mi jih zopet odvzel. Karkoli storiš, vse je pravično in dobro. Hvalim te v svoji zapuščenosti; obžalujem le, da te dosti ne ljubim.

Ničesar ne želim, kakor da se zgodi tvoja sveta volja. Ti si moj gospod, jaz pa tvoja last. O J e z u s, k a k o d o b r a j e t v o j a r o k a, t u d i k a d a r t e p e! Daj mi torej, da bom križan, pa križan od tebe samega!

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

2. Sveta birma.

»Mladenič, potrjen k vojakom, ostane mirno še nekaj časa na svojem domu izven sovražne nevarnosti; pa pride čas, da se je treba pripraviti na boj. Tedaj pa se mora podati od doma in šele tedaj dobi vojaško

z jekleno voljo, pripravljen vse žrtvovati in tudi boje prestati, da le ne izgubi teh večnih zakladov. Sveta birma torej posebno utrjuje v dobrem otrokovo voljo: katekizem pravi, da potrdi otroka v veri, vzgojeslovno bi pa rekli, da postavi temelj

Usmiljeni Samarijan — vzor dobrotelnosti.

Pojdi in tudi ti tako stori!

obleko in znamenje, šele tedaj dobi orožje, da more odbijati sovražne napade.«

V teh besedah priznanega cerkvenega govornika je prav točna primera med zakramentoma svetega krsta in svete birme. Pri svetem krstu je otrok potrjen k armadi Kristusovi, pri sveti birmi pa prejme neizbrisno znamenje vojščakov Kristusovih in orožje za duhovni boj. Med tem orožjem je pa najvažnejši seveda sveti pogum, ki ga prejme otrok kot dar Svetega Duha. Otrok lažje spozna, razsvetljen po birmski milosti, kako malovredne so vse posvetne dobrine v primeri z večnimi zakladi, pa se navduši zanje, zavzame zanje

otrokovi plemeniti značajnosti ali pa jo izredno utrdi.

Če je pa plemenita značajnost krona vzgojnih uspehov na otroku, ni li zakrament svete birme neodklonljiv predpogoj srečne vzgoje?

Krščanski starši naj le ljubeznivo poskrbijo, da bodo prejeli njih otroci ta sveti zakrament dobro pripravljene, pa jim bo birmska zakramentalna milost prav krepak vzgojni pomoček, da bodo lahko rekli o svojih gojencih, kar je želel sveti Pavel trditi (Ef. 4, 14, 15) o tedanjih vernikih, da niso več otroci, ki bi jih majala sapa kakega nauka semtertja in gonila po

hudobnih ljudeh, ampak da se drže resnice v ljubezni in rastejo v vseh stvareh glede njega, ki je glava — Kristus.

Otrok naj prejme zakrament svete birme med sedmim in dvanaajstim letom. O tem naj odloči gospod katehet. Krščanski starši se bodo njegovi razsodbi radi vdali. Preveč negoden otrok naj rajš malo počaka, da se bo mogel bolj pripraviti na ta važni zakrament; okoliščine glede kraja in botrov ne smejo v tej reči poglavitno odločevati. Preveč kasno naj pa otrok tudi ne gre k birmi. Kdo vé, če ni ondaj otrokova volja že tako odločno na hudo obrnjena, da bi ji zakramentalna milost ne mogla več s pridom do živega?

Tudi taki otroci, ki kažejo, da ne bodo nikoli čiste pameti, naj gredo v teh letih k sveti birmi. Milost svetega zakramenta jih bo kolikortoliko podpirala v raznih izkušnjavah, dasi jim znabiti res ni tolikanj potrebna kot razumni deci. Za taka revčeta naj poskrbé starši s potrjeno ljubeznijo, da jim vsaj malo dopovedo: nekaj nevidnega, a lepega in svetega boš prejel pri sveti birmi od Boga. Zlasti naj tacega otroka po sveti birmi večkrat spomnijo na milosti Svetega Duha. — Enako iskreno naj pa poskrbe starši tudi za drugače bolne otroke, hrome, jetične, slepe, naglušne, ki ne morejo k šolskemu pouku, pa so že godni za birmo. Vsaj dušnega pastirja naj povsod pravočasno obveste, ko se napove čas birmovanja, da imajo takega in takega bolnička pri hiši. Gospod župnik bo potem že vse potrebno rad spravil v tir, da bo otrok za silo poučen in doma birman, zlasti če ni dosti upanja, da bi otrok učakal prihodnjega birmovanja. Zakrament svete birme le vsakomu pomnoži blaženost v večnosti, kdor ga je prejel v življenju.

Pa tudi na zd ravih otrocih ne smejo prepustiti starši vse priprave na sveto birmo le šoli. Domača hiša je šola vseh šol, če je dobra, in otrok, ki je prišel iz dobre hiše, ima pol šole že za seboj. Pol priprave na svete zakramente — nele za birmo, tudi za spoved in sveto obhajilo naj oskr-

bi domača hiša, to je starši, pol priprave naj pa oskrbi šola. To je potem desnica in levica, ki obe umivata obraz.

Prvo je to: Otroci naj redno in točno prihajajo k pouku za svete zakramente. Ne, da bi ta ali oni danes šel; jutri, če je pouk, pa spet ne. Pri vsaki razlagi bodi otrok navzoč. Kdor šolo muči, v rešeto lovi. Kako je mogoče, da bi gospod katehet vsakemu zaostalcu spet iznova dopovedoval, kar je zamudil? Zato naj smatrajo starši ta pouk na prvi sprejem svetih zakramentov za silno važne družinsko zadevo, ki ji mora vsaka druga nujnost odjenjati. Pa tudi pravočasno naj gre otrok od doma, da pride točno do pouka. Ne prezgodaj, da bi se raztresal s potikanjem ali z igro; ne prekasno, da bi lovil pri pouku le sredo in konec. Povprašaj tuinsem pri gospodu katehetu, kako je v tej reči s tvojim ali s tvojo. Mlada glava — rada vihrava. Stanovitnosti najboljšemu čisto ne zaupaj. Še mladi mesec ne sveti celo noč.

Potem drugo: Tudi poučuj otroka doma o svetem zakramentu, ki se zanj pripravljaja. O sveti birmi, na primer, kako vzvišen je ta zakrament: samo škof ga smejo podeliti, samo enkrat v življenju ga človek prejme; kako vpliven je: apostoli so bili čisto drugačni, ko so prejeli Sv. Duha; kako potreben je posebno za mlade ljudi, ki jih satan lovi, da bi jih od Boga odtrgal brž, ko malo odrastejo i. t. d. Materina ali očetova beseda o tej reči — kako bo segla globoko v srce in zvenela ondi v poznih letih še kot preroški glas, ki ga ne preglasi noben hrušč in trušč svetel

Tretje je to, da pomagajo starši svoje otroke tudi dušno pripraviti na sveti zakrament. Za vredni prejem birme je predvsem treba, da je otrokova duša brez smrtnege greha. Dobra mati pa pozna svojo deco skozinskozi. Ve, v kateri reči je prizadet bolj ta, v kateri oni . . . Spominja otroka na padce, in preskoke, opogumlja zlasti male na odkrito priznanje v spovednici, vzbuja v mladih srčecih kesanje, učvršča dobre sklepe, navaja na prosto-

voljne pokore. Pa tudi pridno moli z otroki ali vsaj njih molitev skrbno nadzoruje. »Šolski molitvenik« ima prav jedrnate molitvice za devetdnevnicu, ki naj bi jo opravil vsak otrok, ki zna brati, kot pripravo na sveto birmo. Če pa ne zna še brati, naj moli mati z njim devet dni vsako jutro vsaj 10 češčenamarij z dostavkom: »Ki je Svetega Duha poslal.« Vse pretirane misli otrokove na birmska darila in na veseljačenje birmski dan bo izkušala dobra mati spraviiti v pravi tok potom obilnejše molitve z otrokom. Da pa tudi sama ne bo pozabila moliti na čast Svetemu Duhu, da bi si pripravil v otroku vredno in stalno prebivališče, se pri krščanski materi itak razume. Marija je tudi molila z apostoli in za apostole vseh deset dni pred prihodom Svetega Duha.

Še eno reč imajo krščanski starši po krščansko oskrbeti svojim otrokom, ko gredo k sveti birmi: b o t r e. Dečku botra, deklici botro. Kar smo poudarili pri krstnih botrih, povemo spet tu: za botre in botrce pametne ljudi in najrajši iz bližine. Nič ne rečemo prvemu delu pregovora: Ženi se bliže ko moreš; botrini se dalje ko moreš — drugi del moramo iz višjih ozirov na vsak način odkloniti. »Birmski boter,« pravi sveti Karol Boromej, naj bo otroku vodnik, da bo birmanec zmagoval v vsakdanjem duhovnem boju svoje dušne sovražnike. Z zgledom in opominom naj ga boter poučuje o potih zveličanja in kako vršiti krščanske dolžnosti. Opozarja naj birmanca na dušne nevarnosti, na zvižčnost satanovo, na goljufnost sveta in na prevare, ki jih daje posvetno veselje. Sviri naj birmanca, da ne zabloudi na kriva pota; osrčuje naj ga, če mu upade pogum; svetuje naj mu v dvomih; dvigne naj ga, če pade.« Kako vzvišene, svete naloge! Ali jim pa bodo kos lahkomišelnosti ali oddaljene osebe, ki jim je mar par dni v življenju kvečemu to, kako bo fantič oblečen za birmo, deklíč skodran, kdo bo vozil, kje bo kosilo, če bo tudi ples in podobno. Krščanske dolžnosti pa založé za uho. Kako marsikateri tak boter je postal birmancu že

birmski dan zvodnik, mesto da bi mu bil vodnik; kako marsikatera botra pohujšljivka, mesto da bi bila birmanki svarilka. Samo to pomislimo, koliko pijanih otrok privedo taki lahkoživci staršem domov na dan svete birme, če ne dan potem. Zato pri botrini ne glej toliko na čast in cvenk, ampak bolj na vestnost duha in plemenitost srca: ali je dobre šare človek. To še posebno tedaj, če za krstno botrino nisi izbral nič hvalevrednega. Pripomnimo, da tudi birmski boter ali botra stopita z otrokom in njegovimi starši v duhovno sorodstvo.¹

Kar se tiče d a r i l, ki jih dajejo botri birmancem, jim nismo nasprotni. Naj se le povesele otrok pomenljivi birmanski dan; samo pogloblilitno in prvo veselje naj mu ne bodo ta darila. Pa so res ponajveč botri in starši sami vzrok, da otrok čisto pozabi birmski dan na darove Svetega Duha in misli le na posvetne darove. Saj mu vse govori le o teh, nič ali malo o onih. To ni prav! Že pred sveto birmo večkrat, posebno pa še po birmanju, naj boter ali botra spomni otroka na sedmere darove Svetega Duha, ki jih je otrok pravkar prejel. Potem šele naj gresta kupit kaj koristnega. Ko pa izbirata, naj ima vsaj botrina pamet, če je mladina nima. »Zdaj pa le vzemi, kar hočeš,« — to se ne pravi: otroka voditi. Koliko dragega denarja se izmeče za nezdrave sladkarije, potrebnih reči pa morda manjka otroku na vseh koncih. Povprašaj in poglej ti, boter ali botra, če ima otrok dostojen molitvenik, kakšen ima molek, če ima kako svetinjico ali križec, kakšno ima spodnjo obleko (neredko je zunaj huj, znotraj fuji!), kako je otrok oskrbljen s šolskimi potrebščinami itd. Te reči so otroku v prid, če mu jih kupiš, drugo pa morda bolj v kvar. Tiste »zlate« ure in verižice še prav posebno. Vzbujaajo v otroku domišljavost in bahavost; koristijo pa le kra-

¹ Naj tod popravimo napačno misel, izraženo v zadnjem sestavku o svetem krstu, da stopi v duhovno sorodstvo z otrokom tudi oče ali mati, ki bi otroka brez sile krstila. Novejši bogoslovci (Noldin) tega ne uče več.

marju in znabiti še rogaču, ki ve, da tembolj cvete njegova pšenica, čimbolj otrok z gizdavostjo odganja Svetega Duha. Koliko je pa tudi nevoščljivosti pri drugih otrocih, ko potem v nedeljo zijajo na tako zlatoprepričeno malo šopirnost! Vsemu temu bi se najlepše odpomoglo, če bi se izbirale za birmska darila predvsem deci potrebne ali vsaj koristne reči. Če pa že hoče kdo otroku kaj več dati, mu pa nabavi hranilno knjižico s primerno vlogo. Glavna reč je pa stanovitna poznejša skrb za birmance.

V nekem sirotinskem zavodu se je pripravljal na sveto birmo zelo zgleden deček. Njegova mati je naprosila svojega brata, uglednega meščana na Dunaju, naj fantiču zaveže birmo. Gospod je obljubil in hkrati pisal tudi fantiču v zavod, naj si izbere za birmski dar, kar hoče: uro, novo obleko ali karkoli. Fantič pa odpiše stricu in botrčku tako-le: »Ljubi stric! Z veseljem sem sprejel Vaš list. Zelo me veseli, da mi hočete biti birmski boter. Kar se pa darila tiče, bodite brez skrbi. Saj birma ni za to, da bi prejeli pri nji kaj posvetnega; prejmemo vendar prelepe darove Svetega Duha. Pišete mi, naj si kaj izvolim za birmski dar. Ničesar si ne izvolim, ker ničesar ne potrebujem. Če mi pa že hočete dati kaj v spomin, dajte mi dober molitvenik; drugih stroškov si pa ne delajte. Najbolj všeč mi bo, če mi ostanete vse življenje zvest in skrben botrček. To, upam, mi tudi boste; in to je edino, kar smem zahtevati od botra.«

»Pa vendar otrok bolj pomni dan svete birme, če prejme lepih darov,« bo kdo ugovarjal. Rekli smo, da nismo zoper darila, samo potrebna naj imajo prednost pred prijetnimi. Da pa otrok pomni dan svete birme in se nanj večkrat spomni, pa celo prav iskreno želimo. Toda pri tem bo več opravila živa beseda kot mrtev dar, če je še tako dragocen. Oče in mati naj otroka res večkrat spomni ta svete birme in tega, kar je takrat prejel. Zlasti vsako leto o binkoštih in pa ob prilikah, če manjka otroku poguma in moči, da bi izvršil kako dobro delo. Če treba naglo ubogati, komu odpustiti, vstopiti v kako dobro družbo ali društvo, pa premagati strah pred ljudmi, če treba zgodaj vstati in iti k svetim zakramentom — to in tako so prilike, da otroka spomniš: »Le pogum! Sveti Duh bo pomagal, ki si ga prejel po pokladdanju škofovih rok pri sveti birmi.« In čimbolj leze otrok v nevarna leta, tem rajši ga ošini s spominom na sveto birmo: »Vojak. Kristusov si postal pri sveti birmi — maziljen si s sveto krizmo — v veri potrjen — — tega vendar ne boš!« Saj je celo sveti Pavel enako bodril svoje Efežane (4, 25 115): »Odložite laž . . . govorite resnico . . . ne dajte prostora hudiču. Kdor krađe, naj ne krađe več . . . Iz vaših ust naj ne pride nobena grda beseda . . .« In zakaj ne? Sveti Pavel pove tudi vzrok, ki je kakor nalašč zapisan tudi za birmance: »Ne žalite Svetega Duha, ki ste v njem zapečateni za dan odrešenja.«

(Dalje.)

Plačilo.

Vojakom-tovarišem v tolažbo.

Vzdihni bolestni, vi niste zaman,
svet se vam roga, a čuje nebo vas!
Solze, polzeče po bledih obrazih,
ki vas največkrat le čas posuši,
niste za večno življenje pozabljene,
šteje vas On, ki plačilo deli.

Rane skeleče, ve niste zaman!
Vsaka je vpisana v knjigo življenja.
Kapljica slednja prelite krvi
brez zasluženja ne kane . . .
Kakor umetnik svetle rubine
kaplje nabira in vpleta jih v krono
večni Plačnik.

Limbarski.

Doživljaji francoskega ujetnika.

Poroča dr. Anton Zdešar.

(Dalje.)

Z veseljem sem pozdravil Španko, ko smo najbraj Bidassoe pridrdrali v prvo postajo Irún in kmalu potem v obmorsko mesto San Sebastian. Lepo leži to mesto ob Biskajskem zalivu in lepo ga obdajajo s kopne strani grički in goré. Španski kralji so pokazali dober okus, ko so izbrali San Sebastian za svojo poletno bivališče. Še zvečer si zagotovimo v lepi novi cerkvi »Dobrega Pastirja« (Buen Pastor) za drugi dan čas, oltarje in ministrante za sveto mašo, potem pa se nam je prav dobro prilegel počitek, ki smo ga bili po tem razburljivem dnevu tako zelo potrebni.

Ko drugi dan, ponedeljek, 3. avgusta, odmašujemo, se midva Avstrijca prisrčno posloviva od svojih dveh sobratov, ki sta nam v teku 24 ur izkazala marsikatero uslugo, potem pa hajdi na kolodvor, da naju lukamatija prestavi preko severne Španije od San Sebastiana v Barcelono, od Atlantskega do Sredozemskega morja.

Španski vlaki imajo to svetovnoznano lastnost, da se jim nič kaj preveč ne mudi. A ne samo vlaki na Španskem, tudi Španci sami imajo to prepričanje, da naglica ni nikjer dobra. V tem stoje čisto na nasprotni strani od kramarskega, nervozno hlastnega in delavnega Angleža, ki opravičuje svojo lastnost s pogovorom: Time is money, čas je denar. Resnica bo v sredi, in resnica je tudi, da je Španec radi te prevelike komoditete v marsičem zaostal.

Ker smo vozili počasi in ker nam pokrajina, skozi katero je pihal naš nadušljivi hla-pon, ni nudila nič kaj posebnega, je bilo dovolj časa za razna razmišljanja. Na misel mi je prišla znana kitica iz »Popotnika«:

»Tud' tukaj solnce gre okrog,
dolino vidim, hrib in log;
a solnce naše bolj blišči
in hrib naš lepše zeleni« —

tem nedolžnim vrsticam sem zdaj začel preiskavati obisti in srce, da vidim, koliko resnice da je v njih. Da »tud' tukaj solnce gre okrog,« no, temu se ni dalo nič ugovarjati. »Dolino vidim, hrib in log« — to pa je bilo, če je pesnik mislil s e l e n e doline, hribe in loge, resnično samo izpočetka v takozvanih baskiških provincijah. Ko smo pa pozneje zavili v Navaro in v Aragon, je pa špansko solnce že bolj bliščalo od našega in huje pripekalo na prav pusto, golo, peščeno in skalovito pokrajino, tako da ima pesnik popolnoma prav, če pravi, da »hrib naš lepše zeleni«. Da, prava puščava

je ta del Španije in niti klasični Ebro ni tak, da bi dal kaj zelenega življenja dolini, skozi katero se pretaka. Da, Ebro! Vzpriči tolike zgodovinske slave sem pričakoval, da bo to vendar kakšna mogočnejša reka. Imata pa naši Sava in Drava že več vode in sta vse lepši in živahnejši.

Ali dolina in pokrajina je bila res klasična. Todi so korakale nekdanje rimske legije, todi punske čete pod Hanibalom. Tam je Pampeluna, katero je pred 400 leti branil oficir Ignacij, pozneje s v e t i Ignacij Lojolski, profi Francozom. Tam doli, desno proti jugu, leži rojstno mesto znane mistične Marije iz Agrede. Tu čisto ob železnični progi, na desno, je Saragossa, ki se je tako zelo proslavila s svojim junaškim odporom ob Napoleonovih vojskah; sicer je pa vsa dolina polna spominov na te vojske. Pri znameniti »Virgen del pilar« (Mati božja na stebri), ki jo je imenovalo sara-goško prebivalstvo »la nuestra capitana« (naša stotnica), je zajemalo to ljudstvo takrat svoj čudoviti odpor.

Med drugimi sva se seznanila na vlaku tudi z nekim nemškim trgovcem iz Barcelone. Ali nič naju ni kaj potolažil; ko sva mu razložila namen svojega prisiljenega izleta v Barcelono, se mu je obraz zresnil in rekel je, da se boji, da ne bova mogla več iz Španije. Ko pridemo nekaj po polnoči (od 3. do 4. avg., ponedeljek-torek) v Barcelono, stopi najin novi znanec brž k enemu železniških uradnikov, spregovori z njim par besedi in nama potem javi žalostno novico: »Obžalujem, gospoda, toda nobena španska in nobena italijanska ladja ne sme več sprejemati nemških in avstrijskih podanikov. Iz Barcelone ne morete! Nič drugega vam ne ostane, kakor da se mirno vdaste v to, kar se ne more spremeniti.«

Novica naju je precej potrla. V duši se je dvignila črna misel: »Ves čas vojske tako daleč od doma, med tujimi ljudmi!« Vendar zaenkrat sem si takoj mislil: »E, počakajmo, kaj nam prinese jutri in te-le dni razgovor s raznimi konzuli in paroplovnimi društvi.«

Prav gostoljubno so naju sprejeli naši barcelonski misijonarji-sobratje. Še živeje kot kdaj poprej mi je stopila v dušo misel: »Kako res je, da prejme stotero že na tem svetu, kdor zapusti zavoljo Boga starše in brate in sestre! Se nikoli se nismo videli s temi-Španci in vendar nas sprejemajo, kakor da smo njih rodni bratje.«

Drugi dan in naslednje dni sva potem letala od enega paroplovnega društva do drugega, od španskih do italijanskih, od italijanskih do španskih, k avstrijskemu, italijanskemu, nemškemu konzulatu — povsod isti kratki odgovor: »Ne gre, pa ne gre.« Posebno Spancem — saj so stali s svojimi čustvi na strani Avstrije — se je videlo, da jim je bilo res žal, da mama niso smeli pomagati. Zlasti se je zavzela za naju »Compania Transatlantica«. Njen lastnik, izboren katolik marki Camilles — če sem si prav zapomnil njegovo ime — ki se je ravno tiste dni mudil v Barceloni, nama je obljubil, da bo posredoval osebno pri prvih madridskih ministrih za naju. Ali čez dva dni pride njegova brzojavka: »Madridska vlada ne dovoli, ker bi smatrala Francija in Anglija vajin prevoz za protinevtralne in sovražne, v slučaju, da naju sovražne ladje zasajojo.« — »Toda, gospodje, morda se preoblečeva za vaše mornarje,« odgovorim uradniku, ki nama je prebral brzojavko, »se namaževa s sajami in bova od Barcelone do Genova za kurjača pri parobrodskih strojih.« Nič: »Prepoved je tako jasna in kategorična, da ne smemo in ne moremo.«

Pri konzulatih in raznih paroplovnih podjetjih smo se brž spoznali i z drugimi Avstriji in Nemci. V našo misijonsko hišo je bil sprejet na stanovanje praški vseučiliški profesor bogoslovja dr. Janoslav Sadláček. Večkrat so prišli k nam na posvetovanje, kaj bi bilo storiti, tudi graški profesor veroučitelja dr. Franc Bayer in trije dunajski katehetje; vsi so hoteli porabiti počitnice, da bi si ogledali malo španskega in afrikankega sveta; vojna vihra jih je zdaj segnala vskup v Barcelono, kamor smo se zbrali od vseh strani, kakor se zhirajo jeseni ptice selivke, da jo udarijo skupno črez široko morje.

Marsikaj zanimivega bi se dalo povedati o staradavni in mudezni Barceloni, o barcelon-

skem življenju, ali radi pomanjkanja prostora ni mogoče. Proti večeru posebno dobi življenje v romanskih mestih — že v Parizu! — poseben značaj, ko napol dorasli fantalini razklicujejo vsevprek in z močnim vpitjem razne časopise in jih prodajajo po ulicah, po tramvajih, po kavarnah itd. Vsak večer se je slišalo vpitje: »El dia gráfico« (Ilustrirani dan), »Correo espanol«, »Correo catalan« (Španska pošta, Katalanska pošta) itd. In med temi klici najnovejše novice: »Los Austriacos derrotados! Los Alemanes vencidos!« (Avstriji poraženi, Nemci premagani), samo »los Serbios« in »los Franceses« da povsod zmagovito prodirajo. Te razne grozovite, iz francoskega časopisja zajemane novice so še bolj vplivale na že itak vse razbeljeno srce, tako da moram šteti tri tedne svojega barcelonskega bivanja med najtežje čase svojega bledenja po svetu.

A poskušali smo neprenehoma, kako bi prišli proč iz tega zakletega mesta. Nekega dne zvemo — mislim, na avstrijskem konzulatu — da neka ladja sprejema tudi Avstrijce in Nemce za prevoz v Genovo. Kmalu dobimo addresso ladjine pisarne in brž tja, da naju drugi ne prehité! Tu zadeneva na kapitana ladje, ki pa je bil tako borno in umazano oblečen, vrhutega še napal pijan, da je termometer našinega upanja ob tem pogledu takoj za polovico padel. In ko nama je na vprašanje, ali jantči za to, da prideta varno v Genovo, odgovoril z zvičajnim nasmehom, da tega ne more, in ko nama je še namignil, da bo na njegovi ladji precej čudne sodrge, in nama nazadnje popotovanje naravnost odsvetoval, tedaj je pa po vodi splaval še druga polovica upanja. Doma pri obratih sva začela svoje vsakoletne osemdnevne duhovne vaje in molila in čakala, kdaj da pride od kakšne strani vesela novica, da smemo proč iz tuje Barcelone v zaželjeno domovino.

(Dalje prihodnjic.)

V prvih dneh begunstva.

»Kdor more, naj beži!«

Kot blisk se je razširil ta klic po naši vasi. Nastala je silna zmešnjava: žene, otroci, starčki, vsak se je trudil, da čimprej zapusti vas. Sovražnik je v vas že streljal, zato se je vsak potrudil, da neži vsaj življenje, ne menč se za svoje imetje.

Ljudi mi smo množili nekaj najpotrebnejšega in odšli v temno noč.

Te noči ne pozabim nikdar. Topovi so grmeli, da se je stresala zemlja, puške in strojnice

čujemo prav razločno. Zaromei razsvetljujejo nebo, rakete padajo kakor zvezdice raz nebo. Po cesti gredo trenski vozovi in avtomobili. Vihu vsega prihrumí še grozna nevilna, kakor bi se bližal sodni dan. S težavo pridemo v neko selo, da smo bili vsaj pod streho.

Drugi dan gremo po prašni cesti naprej. Solnce je pripekalo na vso moč. Ustavimo se zopet v neki vasi.

»Begunci, begunci,« zavpijejo otroci. Prvič smo slišali te besede. Kako so grekle! Ljudje

se zbirajo krog nas, pomilujejo nas in nas tolažijo. A prekmalu smo bili vsem napotu, nekateri so nas celo zaničevali. Kdo bi to zameril ljudem v dnevih vsesplošnega pomanjkanja?

Nekega jutra sem imela lepe sanje o domu in o domači sreči. Kar zazebe me, ko se prebudim na tujem. Živo mi stopi pred oči vas, rojstna hiša, vinogradi polni sladkega grozdja, skrbno obdelane njive. Vse me kliče nazaj. In pa one begunka! Ni sramotno, grenko pa že tako! ... Kako dolgo bom še begunka?

Topovi pošiljajo svoje glasove iz domačega kraja. Kakor bi mi še ti klicali: »Pojdi nazaj!«

Napravim se nazaj. Tri dolge ure hodim in blodim nazaj v spremstvu najžalostnejših misli. Srečam prijateljico. Nemo si podava roki, solze so najin begunski pozdrav. Tudi ona hoče z menoj v domačo vas.

Domača vas! Še enkrat naj stopim vate, da se poslovim za dneve, tedne, mesece, leta ...

Toda čuj: »Kamt greste? Ali ne veste, da civilni ljudje ne smejo tu hoditi? Imamo pravico, da vas lahko odvedemo na višje poveljstvo.« Straža je naju ustavila.

Zastoj vse prošnje, zastoj solze. Prosim, naj mi dovolijo, da grem s tovarišico vsaj na bližnji grič in se vsaj oddaleč poslovim od rodnih tal. Straža dovoli za kratek čas, za pol ure.

Lepe hiše porušene, enako cerkev in šola, granate padajo še nadalje, črni oblaki dima se dvigajo nad vasjo.

Zatopim se v bridke misli:

Uboga vasica! Koliko boš morala še prestatiti! Preje si bila dom sreče in veselja, sedaj boš dom žalosti in bridkosti. Čula boš zdihoвање ranjenih in tvoja zemlja bo popila mnogo junaške krvi. Vendar bi bila rada v tebi, a ni mi dovoljeno. Težko mi je slovo, še težje mi bo brez tebe živeti. Obljubim in prisegam, da te nikdar ne pozabim. Vsak dan se te bom spominjala in vsak dan bo rasla moja ljubezen do tebe. Ko mine vojska, se hočem brez obotavljanja vrniti v tvoje krilo.

Straža je naju opomnila na odhod.

Z Bogom, draga, mila, nikdar pozabljena vasica! Še en pogled na kraj nekdanje sreče, tja, kjer je bila celo bridkost prijetna, zadnji pogled: Moj Bog!

Čez nekaj dni nas je vlak odpeljal na Kranjsko, kjer čakamo rešitve in vrnitve kot nekaj očaki pred peklom.

Dobri Bog, kdaj pride čas vrnitve?!

O Marija, Mati beguncev, vodi nas po takih potih, da kmalu pridemo zopet nazaj na rodne trate. Vdano kakor nekdanj Job hočemo prenašati svoj križ, samo da nam bo gorje prikrajsano, samo da v našem solznem očesu preje zaigra solza veselja.

O, da nazaj do rodnih tal
bi hitel naš korak!

O, jasen dan, tako svetel
in up tako sladak ...

A. Sp.

Marijin šopek.

Sprejmi, Mati cvetke bele
ali božje Dete Ti,
Vama so do zdaj cvetele,
Vama jih srce dari.

Brez ljubezni so dehtele,
dokler rasle same so,
a pri trganju navzele
se ljubezni so močno.

Vanje se sedaj je vliła
moč ljubezni iz srca,
ki me sili, Mati mila,
da Te ljubi duša vsa.

Oh, poglej v srca globino
in na mojo prošnjo čuj:
Ti v nedolžnosti mladino
ljubeznivo obvaruj!

Izgubljene pa otroke
skličji spet na pravo pot,
da hvaležne slišiš zvoke
svojih rešenih sirot!

Slovensko dekle.

Padlim v spomin.

† Martin Podlipnik.

Martin Podlipnik je bil tako pobožen, zaveden in odločen katoličan, da se ga moramo tu spomniti, dasi pozno: umrl je za domovino že aprila leta 1916. 15. februarja 1915 je odšel z drugimi tovariši v vojsko in se ni več povrnil. Pri odhodu ni bil potr; skoro vesel je dejal: »Otročiče je težko pustiti. Če pa je volja božja, pa rad tudi v vojski trpim za dobro stvar.« — In trpel je nekaj nad eno leto v italijanskih strelskih jarkih, nazadnje v Galiciji, kjer je bil ranjen in prepeljan v Budimpešto in tam umrl. Na potu je še pisal ženi: »Če sem družini potreben, me bo Bog že ohranil.« Kot mladenič je bil v Marijini družbi v Boštanju za Savo, pa v izobraževalnem društvu ter pri petju, ki ga ni opustil tudi ne kot gospodar. Kot mož ni bil v Marijini družbi, ker je za može ni bilo; a če bi bila, bi bil prvi. Manjkalo ga ni pri nobeni katoliški prireditvi: Evharistični kongres, katoliški shod, nič ni minilo brez njega, dasi so ga imeli skoro za skopuha. A Martin ni bil skopuh, ampak varčen fant in gospodar. Za nepotrebne stvari, zlasti za gostilno ni imel denarja. Za dobro stvar pa ni tiščal. Rad se je poveselil pri petju, najraje pa se je zabaval doma s pridnim gospodarstvom. Kadar so pa butali po fari volilni valovi, je bil on vedno na nogah. Neustrašeno se je postavil nasproti tistim, ki so ob takih prilikah blatili vse, kar je sveto.

Skoro si ne moremo misliti, da Martina Podlipnika ni več, tako dobrega fanta nekdanj, sedaj tako vzornega moža in gospodarja. Naj uživa plačilo za svoj trud, njegovi domači pa tolažbo!

† Martin Dolajš.

Vrli Martin je bil rojen 18. novembra 1887 v Partinju pri Juriju v Slov. goricah na Štajarskem. Bil je najstarejši sin zelo spoštovane hiše Dolajšev. V Marijini družbi je dajal zgled

vsem tovarišem. Pri vojaki so ga ljubili in spoštovali vsi. »Z besedo in dejanjem nam je bil vzor krščanskega mladeniča in zvestega vojaka v vojaških taborih in v vojnem roju.« je pisal ob njegovi smrti njegovim staršem prijatelj. Žaljive besedice ni znal izgovoriti. Redkobeseden je bil, a kremenitega in treznega značaja. Ob izbruhu svetovne vojske je bil poklican v Galicijo nad Rusa. Odlikovan se je pri Grodeku, v Karpatih in pri Orlicah. Ranjen je bil štirikrat. Kmalu ozdravljen udaril jo je z vojsko v Srbijo in Črnogoro. Poklican je bil nad Italijana, kjer je hrabro branil domovino pred vsiljivim sovražnikom. Zadnjikrat na bojišču, je rekel tovarišem: »Ljubi prijatelji, ničesar se ne bojmo, saj smo sinovi Matere božje. Ona in njen Sin Jezus nas bodeta gotovo varovala.« Zgodilo se je in je res še zdrav prišel na Tirolsko. V težki službi, že prej močno ranjen, si je nakopal pljučnico. Poslan domov, je prejel sv. zakramente prav ginljivo. Poslovil se je od žalostnih staršev in sester, rekoč: »Ljubi starši in sestre, pozdravite mi oba brata v vojski. Vas pa prosim vse odpuščenja. Spominjajte se me v molitvah! Stori sem na svetu svojo dolžnost. Danes grem iz vojske v večni mir!«

† Kleva Ivan.

V cvetu svoje mladosti, šele 22 let star, je 5. junija mirno zaspal v Gospodu marljiv in blag mladenič Ivan Kleva iz Varej, kaplanija Vatovlje. Bil je ranjen na italijanski fronti. Umril je v bolnišnici v Ljubljani. Bil je zgleden mladenič. Iz njegovih ust se ni nikdar slišala grda kletev, pa tudi nobena nesposodna beseda. Kakor je bil v vsem dober in pošten fant, tako je zlasti iskreno ljubil svoje starše ter jim bil v vsem pokoren. Njegove žalostne starše in sestro naj tolaži ljubi Bog, pri katerem uživa njihov Ivan blaženi mir in večno srečo.

L. M.

Marija — abstinentka ...

Kaj? Ali res? Marija da je bila abstinentka? Kje so dokazi?

Seveda to ni naravnost zapisano v sv.

pismu — kakor v sv. pismu še marsičesa ni — a sklepati se da po pravici. Razlogi so sledeči:

Mojzes — kip Michelangelov v cerkvi verig sv. Petra v Rimu.

Ta kip imajo strokovnjaki za največji umotvor kiparstva. Drobности (žile na rokah i. dr.) so izdelane z veliko natančnostjo. Podoba mnogo presega naravno človeško velikost. Mojzes je upodobljen v svojem veličanstvu in svojem srdcu nad Bogu nezvestimi Izraelci. Slika svetega srda.

Marija je imela vse čednosti. Sv. Cerkev govori v odloku o brezmadežnem spočetju z dne 8. decembra 1854: »Marijo moramo častiti kot mojstrsko delo stvarstva, ki v trenutku spočetja razliva vse žarke svetle jutranje zarje. Spodobilo se je, da je Sin za očeta imel onega, ki ga serafi imenujejo trikrat svetega, za mater pa ono, ki ni bila nikdar oropana leska svetosti.« Marija je bila vsa sveta, polna milosti, imela in izvrševala je vse čednosti, torej smemo sklepati, da tudi čednost zdržnosti.

Zdržnost ali abstinenca je bila popolnoma primerna njenemu devištvu. Sv. Tomaž pravi, da je treznost potrebnejša ženam in mladim ljudem, ker so bolj nagnjeni k slastem in strastem. Radi tega rimske žene niso pile vina. Četudi Marija ni imela nikakega nagnjenja k grehu, vendar se je kot deviča najmodrejša ogibala vsega, kar vodi v zlo. Kanizij pravi: »Device se morajo varovati vina kot strupa.« (S tem ni rečeno, da je vino strup, temveč le varovati se ga morajo kot strupa.) Devici vseh devic je vsekako pristojala ta popolnost.

Zdržnost od vseh opojnih pijač je bila dalje posebno združljiva s častjo božje Matere. Eva, prva mati človeštva, je bila abstinentka, ravnotako tudi druga mati, žena Noetova, istotako Sara, mati izvoljenega ljudstva. Isto je Bog ukazal materi Samsonovi. Mati Samuelova, Ana, in mnoge druge so bile abstinentke. Popolnoma primerno je, da so matere abstinentke. Stare Rimljanke, četudi poganke, so živele abstinentno. Pri Kartazanih je bila ženam postavno prepovedana opojna pijača. Nešteto zdravnikov priporoča materam abstinenco, ker je alkohol največji kvarljivec krvi. Abstinenca, katero je Bog izvoljenim osebam priporočil in ukazal, je bila prav primerno združljiva z devištvom in božjim materinstvom Marijinim.

Da je bila Mati božja Marija abstinentka, uče in potrjujejo cerkveni očetje in učeniki:

1. Vsako leto omenja sv. Cerkev v molitvah na praznik Marijinega darovanja, kako je bila od Boga izprošena in od rojstva posvečena nazireatu, torej tudi abstinenca. »Kakor je prva Ana prejela Samuela po molitvi in zaobljubi, tako je prejela druga Ana od Boga božjo Mater po molitvi in zaobljubi, da ni v ničemer zastajala za svojimi vzvišenimi prednicami.« (Sv. Janez Damaščan, 4. lectio.) Po kakšni molitvi in zaobljubi je prva Ana izprosila Samuela? Sv. pismo pripoveduje, da je napravila obljubo, da bo sina, ako ji ga Bog podeli, posvetila nazireatu, t. j. abstinenca. Potemtakem je tudi druga Ana posvetila svojo hčerko Marijo nazireatu.

2. Sv. Cerkev je postavila praznik Marijinega darovanja, ki se praznuje vsako leto 21. novembra, in sicer zato, da nas opozarja, da je bila Marija darovana in posvečena Bogu v tempeljnu. Ta dan moli sv. Cerkev: »Bog, ki si hotel, da se je blažena Marija vedno devica, prebivališče sv. Duha, na današnji dan darovala v tempeljnu...« V čem je bilo to darovanje? Sv. pismo pravi med drugim: Kdor se je hotel posvetiti, se je zdržal vina.

3. Device, ki so se tempeljski službi posvetile, so živele abstinentno in prebivale v prostorih poleg tempeljna. Tako je tudi Marija služila Bogu in živela zdržno. To pišejo Baronius, Suarez, sv. Janez Damaščan, sv. Gregor, sv. Anzelm, sv. Ambrož.

4. Predpodebe Marijine, kakor: Eva, Sara itd. so bile abstinentke. Predpodebe pa kažejo to, kar se je na Mariji tudi zgodilo. Potem smemo sklepati, da je živela tudi Mati božja abstinentno.

5. Na ženitnini v Kani prosi Marija iz sočutja in ljubezni do bližnjega za svate in poročenca, dasi ga sama najbrž ni pila. Pivci alkoholnih pijač se posebno radi izgovarjajo na vino v Kani. No, vino pametno in zmerno piti gotovo ni zoper voljo božjo. Sv. Ignacij pravi: Kjer ni zapovedi in ne prepovedi, človek lahko uporablja ustvarjene stvari ali pa se jih zdrži, kakor mu pač to ali ono pomaga doseči zadnji namen.

Izvoli si ono, kar ga gotovejše privede do njega. — Marija je rekla: »Vina nimajo.« Iz teh besed se da sklepati, da sama ni pila, sicer bi rekla: »Vina nimamo.«

6. Bog je že v raju rekel, da bo Marija kači glavo strla. Kakor je satan premaгал prvo ženo s pohlepom po uživanju, tako je Marija premaгala satana z zatajevanjem, postom in zdržnostjo. (Bulla: Inefabilis Deus od 8. dec. 1854.)

Mati božja je abstinentka. Ali je ne bomo posnemali tudi v tej čednosti? Marija sovraži vse, kar žali Boga. Ali ne povzročuje alkoholizem (pijančevanje) premnogo grehov? Nezmernež prelamlja vse božje zapovedi. Zato pa, kdor ljubi Marijo, se bo trudil, da zabranjuje vse, kar njo žali, se bo potrudil, da zatira alkoholizem. Predvsem se bo pa sam zdržal kar najbolj mogoče vseh opojnih pijač.

Dekleta, kaj pa pišete?

Op. uredništva. Na vprašanje »Dekleta, kaj pa pišete?« sta prišla naenkrat dva spisa, s katerima se uredništvo popolnoma strinja. Skoda, da sta prišla malo pozno! Ne bilo bi napačno, to pri shodih Marijinih družb prebrati.

V 4. številki letošnjega »Bogoljuba« si gotovo brala odstavek pod tem naslovom. Kakšne misli si imela pri tem? Ali si ni marsikatera mislila: »No, dobro, zdaj pa z mirno vestjo lahko pišem vojakem, saj celo »Bogoljub« to odobrava.« — Le počasi!

Da boš na jasnem, ti podam na kratko nekaj navodil glede pisem in dopisnic, posebno vojnih, po katerih boš lahko presodila, kaj je v tej stvari prav in kaj ne.

1. Najprej mi odgovori, zakaj dekleta tako rade pišejo!? Ali misliš, da res pošiljajo v pismih samo domače novice? Ali ne govore ta pisma navadno še o čem drugem? — Pisma in dopisnice, ki jih dekleta pošiljajo na fronto cele kupe, spadajo po veliki večini k poglavju o prepovedanem znanju. Kaj je o tem soditi, si slišala že v pridigah in na shodu Marijine družbe.

2. Tisti članek v 4. številki »Bogoljuba« je sam na sebi pravilen; a v vsakdanjem življenju ni vselej tako, kakor je tam popisano; vsakdanja skušnja te uči, da jih je izmed sto deklet komaj pet, ki vzamejo tako stvar resno.

3. Če se imaš zares za pošteno krščansko dekle, tedaj ne boš iskala ženina po pošti, ampak pošteno, odkrito. Zapomni si pa, da zdaj ni čas za neumnosti, zdaj je čas molitve in pokore! Vojaki so v vedni smrtni nevarnosti, ti si pa želiš grešnega znanja; vojaki umirajo in ti jih motiš in zapeljuješ z nepotrebnim in večkrat grešnim pisanjem. Moli za umirajoče!

4. Še nekaj! Vedi, da se vojaki sami norčujejo iz tistih deklet, ki pošiljajo svoje slike na fronto in v pismih neprestano ponujajo in obljublajo svojo »ljubezen do groba«.

5. Dekleta, posebno ve iz Marijinih družb, ostanite pametne in poštene! Pustite tisto prismojeno »ljubimkanje« na miru in ne obtežujte vojnih poš t s svojimi pisarijami! F. Š.

Ženin in nevesta.

Pravijo, da so nekatera dekleta tisti članek vojnega kurata, ki je izšel v št. 4. letošnjega »Bogoljuba«, napačno razumela in krivo razlagala. Rekla so baje: »Sedaj pa lahko pišemo vojakom na fronto; saj je v »Bogoljubu« pisano, da smemo!« No, malo prehitro sodbo so si ta dekleta napravila! Če bi bila članek prav dobro prebrala in natančno premislila, pa bi bila prišla najbrž do druge sodbe. Kar je tam zapisano, je samo na sebi že prav, a kaj lahko se napačno razume. Zato sem dejal: Poglejmo tisti članek še enkrat, da ga razumemo tako, kot ga je razumeti treba!

Nikar ne prezrimo, da v članku stoji, da je opravičena le tista dekleta, ki bi pisala v fronto svojemu resničnemu ženinu. Kar je tam zapisano, je samo na sebi že prav, a kaj lahko se napačno razume. Najprvo moramo dobro vedeti, kaj pomenita besedi ženin in nevesta. Ženin in nevesta sta po krščanskih pojmih le taka dva, ki sta sv. zakon resno obljubila in ga nameravata čimpreje skleniti. Resno obljubiti se pa pravi: z vednostjo staršev to storiti. Torej ne na skrivnem, pri ponočevanju, na potu iz gostilne, ko imata strast in alkohol prvo besedo... Ob takih prilikah se pač obetajo zakoni, ampak te obljube niso resne. Morebiti se taka dva potem imata za »ženina« in »nevesto«, pa sta vse drugo prej ko to. Saj vemo, kako je! Fant-vojak pride na dopust, jo zapeljuje v greh in ji — zavoljo lepšega — obeta, da jo po vojski vzame. Vsled te obljube mu dekleta k grehu streže, češ: »Saj me bo vzal, saj sva ženin in nevesta...« Taka »nevesta« se je morebiti z dotičnim člankom v »Bogoljubu« potolazila, češ: »Sedaj mu pa tudi pišem lahko, ker sem — nevesta!« Toda počasi! Beri konec tistega članka, kjer pravi gospod vojni kurat: »Na vsak način pa je najstrožje nastopiti proti dekletom, ki brezmiselno čečkajo in pišejo vsenavskriž. To so seveda prismode, kakršnih ne manjka ni-

kjer!« Torej ne nevesta, ampak prismoda!

Kdaj pa postane dekleta nevesta?

Po novejših določitih sv. Cerkve prideta fant in dekleta, ki sta si z vednostjo staršev obljubila zakon, takoj nato k domačemu župniku, da vpričo njega napravita zapisnik z izjavo, da sta stopila v zaročni stan z namenom, da se čimpreje vzameta. Cerkev sicer ne predpisuje, v katerem času se morata vzeti, zato ker so pač razmere različne in zapreke včasih večje, včasih manjše. To pa želi, naj bi se zaročni stan ne raztegnil preko enega leta. — Taka dva torej, ki sta po teh določitih storila, se smeta po pravici imenovati z lepo besedo: ženin, nevesta. Koliko pa je takih med tistimi, ki čečkarijo po vojnih dopisnicah sem in tja?!

Neki gospod, ki je pri tistih, ki pisma cenzurirajo (pregledujejo), se je izrazil, da je 90 odstotkov prismodarij med tistim, kar dekleta vojakom na fronto pišejo. Gospod sam vidi, zato ve. In ta dekleta pač niso neveste, ampak — prismode. Ne mešajmo torej besed, in ne rabimo lepih imen ženin in nevesta, da bi jim podkladali druge pomene, kot so jih dosedaj imela. In kdo nam je v tem vojnem času prav posebno pomagal ta imena mešati in zamenjavati? Dnevno časopisje! Bodi povedano, da ne le nasprotno časopisje, ampak tudi naši katoliški listi so imenovali vsevprek »ženine« in »neveste«, če so že bili ali če niso. Po teh pojmih bi moral danes biti že vsak ponočnjak ženin in vsaka prismoda nevesta. Ne dajmo se motiti! Ženin ni tak, ki dekleta v greh zapeljuje in ji zakon obljubuje, katerega skleniti nikdar namena nima. Takemu je ime zapeljivec! In nevesta ni taka, ki za hrbotom staršev znanje dela in zapeljivim besedam uho nastavlja. Za take ima slovensko ljudstvo vsa drugačna imena kot neveste!

Sploh bi sedaj ob vojnem času dekleta najbolj pametno storila,

če si zakona niti obetati ne dajo. Saj vemo kako je: fantje so sedaj od danes na jutri; danes živ, jutri mrtev. In če ostane živ, kdo je porok, da se vrne tudi zdrav in nepohabljen? Sedaj bi tako rada bila nevesta; kaj pa če se primeri, da se ti vrne ženin brez roke ali brez noge? Ali si moreš odkritosrčno zagotoviti, da bi ga tudi potem še vzela? Če ne, vedi, da se lahko miselno zaročaš in da si že naprej nevesta — nezvesta ... Neki gospod mi je pravil, da je nekoč obiskal ranjence v vojaški bolnišnici. Med drugimi je bil eden, ki so mu morali odrezati obe roki in obe nogi, tako da je ostalo od celega človeka le še trup in glava. Ta ostanek nekdanje moči in lepote so morali sedaj prenašati kot otroka, ga pitati in skrbeti zanj kot za otroka. In ta revež pohabljenec je vpil, preklinjal in prosil, naj se ga vendar kdo smili in naj ga — umori, da bo konec njegove bede in trpljenja. Ali si je mogoče misliti kaj bolj groznega, ko ta prizor!? Dotični gospod je rekel, da je kar bežal iz bolnišnice, ker takih prizorov ni mogel prenesti ... Sedaj pa, dekle, pomisli, ko bi se tvojemu ženinu primerilo kaj takega! Ali bi ga hotela še poznati? In vendar sklepaš znanja s fanti-vojaki, ki jim vsak trenotek preti ali smrt ali pohabljenost! Grešno znanje, ki se je morebiti že pred vojsko začelo in se ob dopustih nadaljevalo, gojiš in pospešuješ s pismi in dopisnicami prav do konca, tja v najspredejší jarek tik pred sovražne bajonete ... Mnogo krivde se drži tistih pisem in dopisnic! Prav je imela N. J., ko je zaklicala v »Bogoljubu«: »Dekleta, kaj pa pišete?«

Marijine hčere bi morale biti zlasti v tem vojnem času lep zgled, kako se mladost zdržno in čisto preživi. Zato se bo sedanje čase varovala Marijina družbenica vsakega brezpotrebnege, bodisi pismenege, bodisi ustmenega občevanja z vojaki na dopustu. Glavno pravilo ji bodi: Brez potrebe nič; kar je pa potrebno, tisto pa resnobno in dostojno. Vljudna in prijazna je Marijina hči do vsakega, ki v lj u d n o s t in p r i j a z n o s t z a s l u ž i. Zato Mari-

jina hči na pošten ogovor rada tudi pošten in prijazen odgovor da, pa naj bo to kdor hoče, ker vsi smo ljudje in navrh še kristjani. Odkritosrčna poštenost zato ne pozna nikake pretirane odtujenosti ali svetobežnosti; ker Marijina hči je po svojem poklicu večinoma namenjena za življenje med svetom, med ljudmi. Marijina hči z zgledom kaže, kako mora biti poštenost obenem vesela in dovetna za vsako pošteno misel in pošten namen. Vsaka prijaznost in dovetnost pa naj ti hipoma premine, kakor hitro vidiš, da imaš pred seboj kvantata z umazanim jezikom in umazanimi nameni. S takim Marijina hči kratkomalo ne govori! Na kratko, a odločno ga zavrne in ga opozori k molčanju ali k drugačnemu govorjenju. Ako beseda ne pomaga, naj pomaga odločno dejanje! To se pravi: poberi svoje reči, ako si slučajno na polju ali na travniku, in pusti delo in delavce in še gospodarja povrhu, ter pojdi lepo domov, ali na delo drugam. Ko bi bila vsa dekleta na ta način odločna, bi kmalu izginilo umazano govorjenje raz njiv, travnikov, podov in skednjev. S takimi ljudmi nobenege občevanja! Previdnosti pa je treba seveda tudi v družbi poštenih mladeničev. Nikdar ne pozabiti, da je vsak človek iz mesa in krvi in da je že nešteto grešnih znanj nastalo iz začetkov, ki so bili sprva pošteni in neoporečni. Zato se vsaka poštena dekleta varuje vsake p o s e b n e prijaznosti in domačnosti. Še celo, ko se je odločila, da stopi v zakon in je postala nevesta na oni postavni krščanski način, kot sem ga v začetku omenil: še celo tedaj ne pozabi, da je tudi ženinu in nevesti vsaka nespodobnost prav tako prepovedana, kakor drugim samskim ljudem. Do tistega trenutka, ko izgovoriš pred oltarjem besedico: da! — do takrat ti je živeti zdržno in samskemu stanu primerno. Kot prava nevesta pač smeš in celo moraš z ženinom občeovati več kot z drugimi; zakaj zakon je trajna zveza, in vedeti moraš, s k o m se zavežeš za celo življenje. Zato se ne more grajati, ako ženin pride časih v hišo podnevi, ko so starši doma; ali zvečer, dokler ste še vsi pokonci.

Tudi ni potrebno, da bi moral vsakdo slišati, kaj se pogovarjata; pač pa naj bo na takem kraju, da lahko vsak čas vsakdo vidi ali zraven pride. Ponoči, za hrbtno staršev, pa nič — pa naj si ima biti v treh dneh poroka! Ponoči vasujejo ponočnjaki in ljudje z dvomljivimi nameni, nikdar pa ne — ženini. V tistem času imej svojo mater za zaupnico in svojega spovednika za svetovalca — in veselo boš preživela svoj zaročni stan, tako da se ti ga kot ženi in ma-

teri pozneje ne bo treba sramovati. Pošteno življenje pred zakonom je najboljšo poročstvo za srečo in zadovoljnost v zakonu. Ko bi dekleta, dokler so v samskem stanu, na te stvari bolj pazile, marsikako solzo bi si prihranile in marsikake sramote bi se obvarovale. Tako pa se prične z nepotrebno prijaznostjo, se nadaljuje s čenčastim dopisovanjem, konča pa se z nesrečo in sramoto... Marijina hči, zavedaj se, kaj si in kaj je tvoj namen!

Pavel Perko.

Vzor mater — gospa Minka dr. Voduškova.

(Konec.)

Gospa Voduškova in moda.

Slomšek pravi: »Človeška hoja, njegov smeh, njegova obleka ti znači človeka.« Kdor je poznal gospo dr. Voduškovo, je moral priznati, da je imela nekaj lepega, imenitnega, plemenitega v svoji hoji, v svojem nastopu, v svoji obleki. Nikoli se ni strogo držala mode, ljubila je preprostost, ogibala se je zlasti vseh izrastkov mode — to za se in za svoje hčere. Vendar nihče ni dejal, da je bila neokusna v obleki. Pustila je obleko neoblečeno, ako je šivilja vkljub naročilu naredila kaj premoderno; raje je oblekla staro obleko, kakor da bi bila »modna dama«. Kako skromna je bila v svojem oblačilu, kako malo je rabila zase in kako je znala večkrat vse prenameniti sebi in hčerkam, da bi ne obremenila domače blagajne, temu se mora čuditi vsak, kdor ima vpogled v to zadevo g. Voduškove. Včasih ji je celo šivilja pripomnila, zakaj tako štedi zase? Odgovor je bil: »Ako bi ne varčevala pri sebi, kaj bi pa ostalo za revne otroke?« Vsako leto pred Božičem pa tudi večkrat med letom je z domačo šiviljo pri sebi izdelovala perilo in oblekce za sirote in za revne otroke. Kdor ve, koliko opravila ima mati, ki hoče imeti deset otrok vedno snažno oblečenih, se mora čuditi tej materi, kako je povrh še imela časa za druge.

Kako je bilo to le mogoče? Ni hodila po zabavah, po gledališčih in sprehajališčih,

ni imela prijateljic, s katerimi bi prekleptala zlati čas. Živela je za moža, za otroke, za dom in s tem služila Bogu. Le izjema je bila, ako se je odzvala družabnim ozirom ter se udeležila kakšne javne prireditve. Zato ji je preostajalo časa za Marijino družbo, za lepe cerkvene prireditve; ni bilo nedelje brez pridige, ne brez popoldanske službe božje. Kako lepo je bilo, ko je hodila z možem in z večjimi otroci k misijonskim ali postnim pridigam, k šmarnicam, potem pa skupno domov. Poskrbela je prej doma, da so manjši imeli skupne šmarnice, ali pobožnost Srca Jezusovega ali kar je bilo, položila jih bolj zgodaj k počitku, jih pokrižala, potem pa šla od doma.

Sploh so imeli otroci strog red v počitku in zabavi, v obleki in hrani, v učenju in pri igri. Vsako izbirljivost pri jedi ali svojeglavost v obleki je zatrla že pri malčkih. V tem je bila gospa dr. Voduškova prav nemoderna mati. Kajti dandanašnja moderna vzgoja pušča otrokom, da gospodujejo starše in posle, si izbirajo jedi in odločajo oblačila. Prav obratno je bilo pri gospe Minki. Imela je tak hišni in dnevni red, da je po njeni smrti zapovedal soprog: »Vse naj ostane, kakor je bilo, ko je še živela mamica; nič naj se ne spremeni. Njen stol bo sicer stal prazen ob naši mizi, a njen duh bo bival med nami; ves hišni red naj ostane kakor dozdej tako še naprej.«

Kako se je pripravljala gospa na smrt.

Bila je gospa Voduškova v zvestem izpolnjevanju svojih dolžnosti nepopisno zrečna. Rekla je nekoč v prejšnji dobi, da si ne more misliti, kako bi bila v nebesih še srečnejša nego tu. Vendar se je vsako leto pripravljala na smrt, saj je bila tekom 19½ let svojega zakonskega življenja 17-krat mati. Pripravila si je vsakokrat vse, kar je treba za podelitev sv. popotnice: mizico, prtiče, križ in sveče in česar je treba. Uredila je vse gospodinjstvo, vse obleke svojih otrok tako, da so bili za več časa preskrbljeni. Tudi je naročevala zdaj to, zdaj ono rekoč: »Če bi umrla —«. Vse to z veseljem, zadovoljnim obrazom. Tudi misel, da zapusti toliko otrok, je ni potrla. Kakor v vseh zadevah je imela posebno glede prihodnosti otrok neomejeno zaupanje v božjo previdnost. »Bo že Bog poskrbel« — je često bila njena beseda.

Imela je pa tudi načrt, kaj hoče storiti v slučaju, da ji umrje soprog, otroci, ali da ima vse otroke preskrbljene. »Kot vdova pojdem v samostan presv. Srca Jezusovega in se tam ponudim, naj me postavijo tudi k najnižjemu delu, tudi v kuhinjo ali v perilnico ali likalnico ali v nadzorovanje otrok; le da se v samostanu kot redovnica še bolj pripravim za nebesa.« — Kolika ponižnost je bila v teh besedah, more presoditi najbolj tisti, ki je poznal gospo, kakšna umetnica je bila v ročnih delih, v slikanju, kako izobrazena v francoščini in drugih predmetih, saj vemo, da je bila tudi izprašana za otroško vrtnarico in za učiteljico.

Po smrti svoje prvorojenke Minke, se je v njenem srcu vzbudilo veliko hrepenenje po nebesih. Čitala je rada spise, ki govorijo o večnem življenju, ljubila je samotne kraje na letovišču in tam kakor pri Minkinem grobu često ponavljala vprašanje: »Kako, oh, kako bo neki v nebesih?« Včasih je želela, da bi ji umrli vsi otročiči v dobi nedolžnosti, potem pa da bi še s svojim soprogom srečno šla za njimi v večnost. Take želje je ponavljala zlasti zdaj v dobi vojske, ko smo tolikokrat slišali o

begunskih družinah in drugih žalostnih slučajih. Sklep je bil vselej: »Le da bomo vsi združeni pri Jezusu z našo ljubljenko Minke vred!« Dve leti pred smrtjo si je še naredila obleko za v rakev ter še skrbneje vse naročevala, kako to in ono — če umrje. S soprogom je velikokrat govorila o smrti, o nebesih — ne s strahom ali z bojznijo, marveč z ljubeznijo in s hrepenenjem. Ob smrti se je soprog sam izjavil: »Da sem mogel tak udarec še tako prenašati, v to me je že vsa leta pripravljala zvesta žena sama.«

Morebiti bi pa kdo, ki rajneke ni poznal, mislil, da je bila silno zamišljena, turbozna, žalostna. Motil bi se. Kakor se na sličici drži na ljubeč in radovoljen nasmeh, taka je bila vedno. Le po Minkini smrti se ji je zdatno zresnil obraz, bral si ji na licu, da jo skeli globoka rana.

Kakor vsako leto, tako je tudi letos opravljala gospa Voduškova v postnem času duhovne vaje v svoji Marijini družbi v kapelici sv. Jožefa. Spremljala je tudi najstarejšo hčerko k duhovnim vajam ter se udeležila tudi teh govorov. V sredo po Veliki noči je položila v zibko zadnje svoje dete. Po krščanski navadi ga je dala kakor vse svoje otroke krstiti koj prvi dan. Malemu dečku so dali ime Jožef Marija. Nobena bolezen, noben izreden pojav ni vzbudil sumnje, da je smrt blizu. Bila je gospa še eno uro pred smrtjo židane volje, dajala otrokom nauke, jih prekrizala, preden so šli popoldne v šolo, ter soprogu po svoji navadi pripovedovala, kako so najmanjši otroci med očetovo odsotnostjo gledali veliko sliko angela variha nad otroško posteljo.¹ Kmalu po tretji uri ji hipoma ne da dihati; pokliče hčericico, vzame požirek vode, rekoč: »Ne papanu praviti, da mi je bilo slabo!« — Zapre oči — in duša je stopila pred Sodnika ...

Kakšna je pač bila sodba?! — Gotovo lahka in srečna po tako zvestem krščan-

¹ Tu spoznamo, kako že otrok v predšolski dobi motri in razmišlja o pomenu teža, kar predstavljajo slike. Gorje tistim, ki pohujšujejo otroke s slikami!

skem življenju. V zdravih, srečnih dneh se je zvesta hči Marijina pripravljala na to uro, ki ji je bila prikrita, da ni čutila bridkosti smrti.

Po Minkini smrti je posebno častila sv. Jožefa kot patrona srečne smrti ter si njemu v čast vsako sredo odrekla sleherno sadje. Kdo bi dvomil, da jo je sv. Jožef, kateremu je tudi posebno priporočila najmanjšega sinčka, peljal z Marijo pred božje

obličje. V soboto smo spremili zvesto Marijino hčer k grobu. Nebo je bilo zastrto kakor so bile rosne naše oči. Ko so pa bili pogrebci dejali krsto v črno zemljo, je prisijalo toplo pomladno solnce ter se prijazno smehljalo našim solzam, kakor bi hotelo reči: Lepše solnce njej zdaj sije, — lepša zarja rumeni... Saj oko ni videlo, uho ni slišalo in nobeno srce ni čutilo tega, kar je Bog pripravil tistim, ki ga ljubijo...

† Učiteljica-kongreganistinja Lucija Detela.

Pred mano leži kopica pisem, da jih prevezem s črnim trakom. Kajti Lucija mi ne bo pisala več. Lucija je umrla...

Kdo je bila Lucija? Najmlajša hčerka g. vladnega svétnika dr. Frana Detela, najboljša dekle, najpridnejša članica Marijine kongregacije — gđc. Lucija Detela, pomožna učiteljica na nemški šoli v Ljubljani. Le kdor jo je poznal, ve, kako bridko je zadela smrt njene svoje in vse, ki so imeli priliko občevati z njo. Rodila se je v Noyem mestu, kjer je tudi nekaj časa pohajala šolo. Kasneje je posečala notranjo šolo pri Uršulinkah v Ljubljani. Imela je najboljšo vzgojo, to se je videlo vedno in povsod. Bila je strogo verna in je vstopila v kongregacijo že takrat, ko je hodila v samostansko šolo. Svoje študije je nadaljevala na ljubljanskem učiteljsčcu. Tudi tu je bila splošno priljubljena; pri svojih profesorjih ravnotako kot pri svojih sošolkah. Bila je vedno tiha, ljuba in skromna in rada vesela. Nikdar se ni silila v ospredje, nikoli ni bila neprijazna. Dasi je bila zelo nadarjena, vedno med prvimi in vse-skozi odličnakinja, se ni nití najmanj prevzela radi svojih lepih uspehov. Kdo naj našteje in pregleda vse lepe poteze njenega značaja, saj se je vsakemu prikupila, kdor je le nekaj časa občeval z njo. Ne vem, bi se mogel najti člo-

vek, tako oduren, da bi temu bitju rekel žal besedo. Za najmanjšo besedico, o kateri je menila, da je bila komu neljuba, je takoj prosila oproščenja in si predbacivala prenačljenost.

Postala je učiteljica. In sedaj se je vedno jasneje kazala njena najlepša krepost — izpolnjevanje svojih dolžnosti. V šoli in tudi v kongregaciji je storila mnogo več, kakor se je od nje zahtevalo. Zlasti v kongregaciji je žrtvovala mnogo časa in truda. Največje veselje je imela z glasbo. In svoje lepo znanje v tej stvari je posvetila Mariji. Prevzela je vodstvo kongregacijinega pevskega zbora in se trudila, da ga je vedno bolj izpopolnjevala. Koliko je bilo treba pevskih vaj, koliko potov, da je dobila vedno nove komade, koliko pisanja — kdo bi to seštel? Veliko je pripomogla k temu, da so vsi sestanki in zabavni večeri tako lepo uspeli. Popisati Lucijo táko, kakor je bila, za to bi rabila celo knjigo. V par vrsticah ni možno. In sedaj je umrla še tako mlada. Po kratki bolezní se je preselila tja, kjer sta jo sprejeli dve materi — tja, kjer ni žalosti, kjer je edino brezkončno veselje.

Bile so štiri zveste prijateljice, ki so si še na šolskih klopek obljubile, da se sestanejo l. 1921., naj bodo kjerkoli. A s to možnostjo, s smrtjo, niso računale. Lucija, kdaj se snidemo?
P.

Zgodba kongreganista.

R. Modrewski, doma iz Bukovine, kjer so sedaj starši pod rusko vlado, je pred dvema letoma dovršil zrelostni izpit in koj odšel v vojsko. V Kalksburgu, kjer je študiral, je zapisan kot zvest kongreganist.

Pri Trziču in nato pri Roveredu je stal Italijanu nasproti. Vojaki mu stoje zvesto ob strani. Granate padajo. Dšnemu tovarišu odbije glavo, levemu odnese nogo. Padeta nanj

in on obleži zdrav pod njima. Smrt je šla mimo. Plašč nebeške Matere je otroka zakril pred njo.

Kliče za seboj vojake v nadaljnji boj. Ročno granato zgrabi, drzno drvi pred svojci nad sovražnika. Zavihti in v tem ga laška granata zadene v roko, izbije mu njegovo, hudo rani prst na roki. Še se hoče boriti, toda noga je tudi zadeta. Omaga, obleži. — Mati je udarila

otroka po roki. Toda tujcem ne pusti, da bi nje otroka topli.

Lahi ga poberejo. Že ga peljejo k obvezališču — seveda tudi v jetništvo. A krogle švigajo. Smrtno zadet pade eden, krogla mu je prebila glavo. Drugi pa se premisli, da ga pusti. Naši ga odvedejo, da ga ozdravijo. — Prost je otrok Marijin.

Zdaj je na Dunaju. Noga mu je zadosti močna, da more stopati. Prst na roki se še

gnoji, da mora ostati v bolnišnici. Za god sv. Janeza Berhm. pa je le prišel v Kalksburg k shodu kongregacije in prejel z drugimi kongreganisti sv. obhajilo. Ob vsaki priložnosti prihaja v to družino nebeške Matere poslušat njen glas. — To je abiturijent, vojak, kongreganist. Velika »srebrna« ga diči. Srce pa je zlato in zvesto nebeški Materi; ja je varovala.

Cerkveni razgled

Po svetu.

O miru.

V zadnjem času se zopet nekoliko več govori in piše o miru. Največ si prizadevata za dosego miru sv. oče in naš mladi cesar Karel. Sv. oče so izdali sledeči oklic: »Označili smo svojčas edino pot, katera bi ljudstva dovela do miru in temeljna načela, na katerih bi naj bil zgrajen bodoči red držav. Zarotili smo ljudstva v imenu Boga in človečanstva, naj opuste misel na medsebojni iničujoči boj in sklenejo pravičen in pošten mir. Toda naš glas, naj bi se napravil konec tej velikanski svetovni vojski, temu samoumoru med evropskimi ljudstvi, je ostal neslišan. Sovraštvo med ljudstvi je postajalo vedno večje in je pritegnilo vedno več novih ljudstev in dežel v to svetovno vojsko in še pomnožilo medsebojno moritev. Kljub temu se ni zmanjšalo naše zaupanje. Z bridkimi solzami v očeh in z neizrekljivimi bolečinami v srcu še vedno upamo, da ni več daleč oni srečni dan, ko se bodo ljudstva zopet smatrala za otroke enega in istega Očeta, za brate med seboj. Neznosno gorje je samoposebi pričelo burno izražati zahtevo po miru. Zveličar božji naj v brezmejni dobrotljivosti svojega srca povzroči, da bi tudi v srcih vladajočih zmagali dobri nasveti za mir ter da bi se, zavedajoč se svoje lastne odgovornosti pred Bogom in ljudmi, ne upirali glasovom in prošnji ljudstev po miru.«

Mirovno prizadevanje. Ob početku četrtega vojnega leta je sklenila duhovščina brnske škofije sledečo resolucijo: »Duhovniki, kot služabniki Kneza miru, se pridružujejo idealnemu mirovnemu prizadevanju papeža Benedikta XV. in cesarja Karla I.; obenem pa pozdravljajo mirovni nastop državnozborske duhovske zve-

ze z gorko željo in molitvijo, da bi bila vsa ta prizadevanja venčana z brzim uspehom.«

Vojna božja služba v gorah
(opravlja vojni kurat g. Valentin Jerše).

Velike svečanosti so bile zadnji čas v Rimu: prva na čast bl. karmeličanki Ani, tovarišici sv. Terezije, ki so jo sv. oče prišteli med

svečnike. Umrli je l. 1626. v Antverpnu. — Druga enaka slovesnost je bila v počeščenje bl. Benedikta Cottolengo, ki je ustanovnik prvega »zavetišča božje previdnosti« za revne bolne in zapuščene otroke v Turinu. Umrli je 30. aprila l. 1842. Vsakokrat se je zbralo v cerkvi sv. Petra nad 30.000 oseb.

Žarek tolažbe. Dne 1. julija so goriški begunci, stanujoči v mestu Pribranu na Češkem skupno z begunci tam od plzenskega okraja poromali k Materi božji na Sv. Goro pri Pribranu. Pod vodstvom skrbnega g. Cirila Vuga, ki je imel cerkveni govor, so se naši dobri slovenski Primorci duhovno pokrepčali in prosili tolažbe pri nebeški Materi, ki ima na češki Sv. Gori tako krasno svetišče. Povsod, kjer so nastopili s svojo slovensko pesmijo, so vzbudili zanimanje in občudovanje. Solze ginjenja so tekle vsem ob slovesu in blagoslovu, ki ga je podelil domači duhovnik s kipom nebeške Kraljice.

Za ruskega poslanika pri Vatikanu je bil imenovan Lyssakowski, bivši vodja tiskovnega oddelka pri ministrstvu za vnanje zadeve.

50letnico mašništva je praznoval 28. julija v Lincu jezuit P. Vid Loinger, ki je znan tudi v Ljubljani kot izvrsten govornik, priljubljen spovednik in goreč misijonar. P. Loinger je rodom Tirolec. Služboval je v Ljubljani, ko so imeli oo. jezuitje svoje skromno bivališče pri cerkvi sv. Florijana. Priučil se je tudi slovenščine.

Po domovini.

Za škofa v Djakovem bo imenovan posevečeni zagrebški škof dr. Premuš in je tozadevni predlog že odposlan v Rim.

Izreden dogodek je 70letnica mašništva. Malokdo izmed duhovnikov doživi to srečo. Ljubljanska škofija ima letos takega mašnika. To je preč. g. dekan Mih. Tavčar v Žužemberku, ki je dočkal 70letnico mašništva. Seveda so mu moči že precej opešale. Za Veliki Šmarin je bilo določeno praznovanje tega izrednega jubileja. Presvetli knezoškof ljubljanski so pohiteli ta dan v Žužemberk ter s svojo navzočnostjo počastili g. biseromašnika.

Zlata maša v Novem mestu. Z izredno svečanostjo in ob odlični udeležbi svečenitstva in drugih dostojanstvenikov je praznoval 50letnico mašništva novomeški kanonik preč. gosp. Janez Ev. Virant dne 5. avgusta t. l. V okusno okrašeni kapiteljski cerkvi so se zbrali številni gostje od blizu in daleč. Izmed 18 sošolcev, ki jih je imel jubilan v semenišču, so živi še trije gg.: kanonik in dekan radovljiški J. Novak, župnika v pokoju J. Košmelj in Al. Kummer.

Smrt med begunci. V Ljubljani je 16. avgusta dokončal tek svojega delavnega življenja č. kanonik Jožef Kragelj, bivši dekan tolminski. Že slaboten se je naselil kot begunec v Ljubljani, kjer je našel tudi kotiček za svoj grob. R. i. p.!

Smrtna kosa. Po kratki bolezni se je preselil v večnost č. g. Frančišek Severi, župnik v Št. Vidu pri Vipavi. Pokojni gospod se je odlikoval po miroljubnem značaju, po delavni vnemi za čast božjo in odkritem prijateljstvu do svojih duhovnih sobratov. Zdravja je bil vedno bolj rahlega, zato si je želel župnije z bolj milim podnebjem, a prisojena mu je bila samo doba 36 let.

† **Goriški duhovnik Franc Abram.** Umrli je nenadoma od kapi zadet č. g. Fr. Abram, duhovnik goriške nadškofije, ki je pravkar nastopil kaplansko mesto na Polšniku. V soboto, 4. avgusta, popoldne je odšel na sprehod, da bi se pripravil na pridigo, pa se ni povrnil domov. Dolgo so ga iskali, dokler ga niso našli v gozdu, kjer je s pisano pridigo v roki sedel pod drevsom — mrtev. Pokojnik je bil doma iz Vojšičice na Goriškem. Pogreb je bil dne 14. avgusta na Polšniku. Naj v miru počiva!

Kot vojna duhovnika sta vpoklicana gosp. Leopold Erzín, kaplan v Preserju, in g. Josip Poje, kaplan na Brezovici.

Duhovniške spremembe na Štajerskem. Prestavljeni so naslednji čč. gg. kaplani: Pavel Živortnik iz Št. Lenarta v Ljutomer; Alojzij Kramaršič iz Št. Jurja v Slov. gor. v Kozje; Fr. Sinko kot provizor iz Teharj za provizorja k Sv. Martinu na Pohorju; vojni kurat Josip Vrečko k Sv. Jurju ob Ščavnici. Na novo nastavljeni so čč. gg. novomašniki: Vinko Munda na Ptujsko goro, Matija Zadavec v Ljutomer (III.), Ivan Verbanjšak v Stari trg (II.) in Ivan Rančigaj na Teharje.

Marijine družbe.

Družba Marije milostljive v Trstu. V Marijinem domu smo gledale v trikratni uprizoritvi »Mater dolorosa« na njeni bridkostni poti od Nazareta do groba ob Kalvariji. Dasi tiči Marijin dom še v dolgeh, smo poklonili dohodke prve uprizoritve, 400 K, našim rojakom-trpinom, goriškim beguncem, češ, mi lahko počakamo, oni ne. Tudi pobožnost za mir tiho nedeljo ni šla mimo nas. Opravile smo jo v polnem obsegu. Miloščina, 200 K, je bila namenjena slovenskim vojnim sirotam. Velikonočno nedeljo in ponedeljek smo se napotile v duhu na Kalvarijo, kakršnih ima naša Gorica mnogo v sebi in okoli sebe. O. Janez Reberc, kapucin, nam je v Marijinem domu predaval o strašnih dogodkih, ki jih je tam sam doživel.

Proslavljaj je med drugim gorečnost in apostolski duh ondotne slovenske Marijine družbe za časa vojske. Vsa čast takim Marijinim otrokom! Za naš poglavitni družbeni praznik, Marijo milostljivo, smo se pripravljale 7 teden trajajočimi duhovnimi vajami. Vodil jih je o. Janez v 13 govorih. Ni grmel, a govoril je prepričevalno in ni prizanašal. Ugajal je na moč. S tem notranjim duševnim delom smo združevale nekako pobožnost za sedanje žalostne čase. V naša jutranja skupna obhajila in popoldansko polurno češčenje smo vklepale vse današnje domovinske potrebe. Vsak dan je imel svoj namen: za padle, bolne vojake, bojavnike in ujetnike, begunce, domovino, mir, družbo. Tudi sv. Cita, naša druga zaščitnica za družbenice-dekleta, je gledala družbenice zbrane v skupnem obhajilu in 100 K, njihovo miloščino za tukajšnja sirotišnico sv. Jožefa. Ob koncu še eno vprašanje: Ve, naše sosesre, raztresene po širni domovini na deželi, po mestih, v barakah! Vas je li Marija milostljiva zrla oni praznik zvesto vstrajajoče v podnožju svojega oltarja? »Na veke zveste, ljuba mati, ti hčere hočemo ostati,« tako se je glasilo enkrat slovesno. Družba pričakuje vašega odgovora.

Dvajsetletnica dekliske Marijine družbe v Idriji. 25. marca je preteklo 20 let, kar je bila ustanovljena v Idriji dekliska Marijina družba. Sedanjim, skrajno resnim časom primerno smo proslavile dvajseto obletnico. Na Marijin praznik smo skupno prejele sv. obhajilo, ob 10. uri je pa pred slovesno sv. mašo, ki se je brala v namen dekliske Marijine družbe, naš neumorni dvajsetletni voditelj, preč. g. Fr. Oswald v lepem govoru zbranim družbenicam razložil, kakšen pomen imajo organizacije in kakšen zlasti Marijine kongregacije v današnjem času. Po sv. maši se je vršila v družbeni dvorani pod vodstvom preč. g. dekanjskega voditelja slavnostna odborova seja, kateri so prisostvovala, kolikor je slabo vreme dopuščalo, zastopnice ostalih Marijinih družb idrijske dekanije in poročale o njihovem notranjem življenju in delovanju. Popoldne ob pol 3. je bila skupna mirovna pobožnost vseh idrijskih Marijinih družb. Družba šteje sedaj 260 udov in vodi tudi Marijin vrtec, v katerem je nekaj prav pridnih deklic in kandidatinj. Odsekov je šest, in sicer: evharistični, Cecilijanski, misijonski, treznostni, sv. Marte in Kanizijev odsek. — Za dvajsetletnico smo na novo ustanovile Elizabetni sklad, ki ima namen podpirati bolne in revne družbenice in ako bi teh ne bilo, tudi druge bolne osebe izven družbe. Tekom 20 let je bilo v družbo sprejetih vsega skupaj 562 deklet, od teh jih je 62 že umrlo, poročilo se jih je 113, 7 jih je odšlo v samostan in 104 so bile izklju-

čene, 14 jih je vstopilo drugod v družbe. Letošnje leto je Marija k sebi pozvala dve vzorni družbenici: Ivanko Gantar, ki je v cvetoči dobi 17 let zapustila svojo mater, svoje brate in tovarišice, ter Ano Likar, 27 let staro, večletno odbornico.

Poljčane. Dne 29. julija je prihitelo na stotine deklet od vseh strani na dekliski shod k Mariji čenstohovski v Kostrivnico. Krasno je bilo gledati velikansko procesijo, katero so krasile zastave in križi. Ob desetih je bila procesija s sv. Rešnjim Telesom, pridiga in sveta maša. Popoldne ob pol dveh je lep nagovor o svetih bratih Cirilu in Metodu. Ob treh slovesne večernice s popevalnimi litanijami. Ob četrti uri pa odhod med molitvijo svetega rožnega venca. Mogočno je donelo petje iz mladih navdušenih grl. Veselja in petja ni bilo ne konca ne kraja. (Tako je prav! Dekleta, le pošteno vesele bodite in rade prepevajete, da bo donelo čez hrib in plan! Ur.)

Želinje pri Velikovcu. Krajevni shod Marijinih družb smo imeli v nedeljo, 5. avgusta, namreč želinjske, tinjske in šentrupertske. Zbralo se je okrog 80 družbenic. Č. škofijski voditelj dr. Arnejc so prišli že v soboto večer, v nedeljo dopoldne spovedovali in imeli slovesno božjo službo s prekrasno pridigo o vedenju v cerkvi. Popoldne pa šele je bil pravi praznik. V slovesnem sprevodu med petjem in pod prekrasno zastavo je šel sprevod iz župnišča v cerkev. Tam krasen govor o Mariji, naši materi. Nato sprejem pet novink v družbo in slovesne litanije. — V župnišču pa so še govorili č. g. voditelj resno in vmes tudi nedolžno šaljivo o dekliskem poklicu in kako naj se dekleta pripravljajo zanj. — Naša družba je bila ustanovljena leta 1914. Dosedaj je bilo sprejetih 30 deklet. A šest jih je izstopilo, ena bila izključena. Tudi v Marijinem vrtcu je nekaj deklic. Shodi se vršijo precej redno, odsekov razven abstinenčnega (8) nimamo, ker so neugodne krajevne razmere. Pa morda se še kaj da napraviti.

Dekleta iz Marijine družbe v Bukovji, župniji studeniški, so priredile 8. in 9. nedeljo po Binkoštih družbeno prireditve v prid našim slovenskim oslepelim vojakom v Gradcu. Igrale so žaloigro »Junaška dekleta« in veseloigro »Kukavica — modra ptica ali Boj za doto«. Kot uvod je bila še deklamacija »Odlikovanje«, zložil Simon Gregorčič. Kot sad tega vsega smo dale našim vrlim junakom dar 200 kron. Naj bo to malo kot znak naše ljubezni do Vas, da z Vami žalujemo in da bi Vam rade olajšale in oslajšale Vašo žalostno usodo. Molite radi; iščite tolažbe pri Jezusu,

da ga pogosto obiščete v zakramentu ljubezni, da ga prejimate v sv. obhajilu. V svojem trpljenju glejte na plačilo, ki Vas čaka na onem svetu. Izročamo Vas v varstvo Marijino, ki je najboljša mati, Vaša in naša. Po križu k zmagi in slavi — torej pogum!

Iz Dobrníča. Naša dekliška Marijina družba se je dne 24. junija zopet pomnožila za 24 članic. Sprejem je bil slovesen. Slavnostni govor je imel č. g. Alojzij Salvadori, bogoslovec tržaške škofije, sedaj v Dobrníču na počitnicah. — Odseki: misijonski, eharistični, abstinenčni, pevski, cvetlični — delujejo živahno.

V Komendi je na Veliki Šmarin škofijski voditelj obiskal obe Marijini družbi in sprejel vanji 13 tancičev in 18 deklet. Stanje obeh družb je jako ugodno. Mladiška družba je ena izmed tistih, ki so vojni vihar srečno prestale. Kljub vojski šteje družba okoli 90 fantov, ki imajo redne mesečne shode. Dekliška šteje nad 200 udov. »Bogoljubov« je 183; tudi »Zlato dobo« poznajo in berejo. »Sveto vojsko« (družbo treznosti) tudi imajo, dasi bi bilo v tem želeti še večje gorečnosti. Zasajen je tudi vrtec Marijin za dečke in deklice. Dekleta so se pri teh nevarnostih, ki so jih imele, splošno prav dobro držale. Vso zimo in pomlad do sedaj so bile vse hiše nabasane z vojaštvom. To ni mala poskušnja za ženstvo! Mi raiši opazimo kaj slabega kot dobrega. Toda kdo more šteti, koliko čednosti in dobrih del zatajevanja se izvrši v takih poskušnjah! Družbama želimo vztrajnosti v dobrem in še vedno večjega napredka.

Sv. Florijan pri Rogatcu. Odkar obstoji naša dekliška Marijina družba pri sv. Florijanu, se je veliko spremenilo. Imela je veliko sovražnikov in žalostnih dni. Doživela je tudi že mnogo veselih dni. Shod imamo redno vsak mesec s skupnim sv. obhajilom. Ves čas vojske pridno molimo za zmagu in za vojake na bojišču.

Iz Ljubnega na Gorenjskem. Dne 25. junija smo položili k večnemu počitku našega predobrega gospoda župnika Gašperja Vilmana. Veličastni pogreb predragega nam župnika je dokaz, da je bil rajni gospod vzor dobrega dušnega pastirja. Poleg številnega duhovništva in občinstva iz sosednjih župnij so se udeležili pogreba skoro vsi domači farani; polnoštevilno pa sta spremila na zadnji poti svojega ustanovitelja in voditelja Marijina družba in tretji red. Njihovi nauki nam ostanejo vedno v spodbudo k nadaljnjemu bogoljubnemu delu, s katerim najbolj počastimo spomin g. župnika, da postanemo deležni zopetnega združenja nad zvezdami.

Iz begunstva. Ko smo se začetkom oktobra preteklega leta poslavljali od ljubih doma-

čih krajev, je pač marsikdo vzdihnil: Bog vé, če se vsi povrnemo v ljubo domovino. Resnično je, da stari morajo umreti — pa tudi mladi morejo! Tudi med članice Marijine družbe Osek-Vitovlje je zašla smrt. Zvedeli smo, da je umrla v neki bolnici na Dunaju 19letna Marija Badalič iz Oseka št. 98 dne 11. aprila 1917 po kratki in mučni bolezni pljučnici. Sedaj pa poroča F. M. svojemu dušnemu pastirju, da je umrla kot begunka 23letna Marija Ušaj iz Vitovelj 23. junija v Starem trgu pri Trebnjem. V bolezni je večkrat izrazila željo, da bi se rada povrnila v svojo domovino in da bi še enkrat videla svoje tovarišice. V bolezni so jo večkrat obiskale članice trebanjske Marijine družbe ter jo tolažile v trpljenju. K pogrebu jo je spremila Marijina družba iz Trebnjega z zastavo in so ji dekleta ob odprtem grobu zapele v slovo. Obe družabnici sta bili prav dobri, mirni družabnici Marijine družbe v Oseku ter trdno upamo, da sta tudi obe prejeli zaslužno plačilo pri nebeškem Sodniku. Članicam oseške Mar. dr. priporočam, da se obeh spominjate v svojih molitvah; obenem pa tudi nikar ne pozabite svojih dolžnosti, da se tudi v tujini po možnosti udeležujete mesečnih shodov ter prejimate sv. zakramente in nikoli ne pozabite, kaj ste obljubile svoji nebeški Materi! Dobro se držite! Pozdrav vsem! **M. Franke.**

Zahvale. »Bogoljub« je že večkrat povedal, da ne prinaša zahval odhajajočim duhovnikom. Kljub temu pa čutijo dobre osebe še vedno neko potrebo, skrbnim duhovnikom ob slovesu se javno zahvaliti. Tako so došle zadnji čas zahvale čč. gospodom: M. Barbič v Ljutomeru, Fr. Sinko v Teharjih, Fr. Toplak v Središču, M. Gaberc v Rajhenburgu. Dokaz, da imajo Lavantinci duhovnike v časti, kar je gotovo hvale vredno.

Marija ne zapusti svojih! Na Ravnem, župnija Raka na Dolenjskem, je umrla 3. julija dvajsetletna mladenka, članica Marijine družbe Julija Kovačič. Nekaj dni pred svojo smrtjo je še kosila in spravljala seno. Kdo bi mislil, da postane sama kmalu žrtev smrtne kose. Večkrat jo je napadala bolezen v grlu, pa vedno jo je srečno premagala. Ko se je pa zadnjikrat ponovila bolezen, je bilo posebno hudo. Njen oče, skrben krščanski mož, pošlje hitro po duhovnika, ki jo previdi okoli 4. ure zjutraj in čez nekaj ur pozneje izdihne svojo blago dušo, lepo prevedena, potolažena in popolnoma Bogu vdana. Njenega pogreba se je udeležila dekliška Marijina družba v obilnem številu. Pri odprtem grobu so ji dekleta zapele žalostinko v slovo in gospod župnik, voditelj Marijine družbe, se je je spomnil v govoru. Slavil je njene čednosti, v katerih se je rajna

posebno odlikovala: delavnost, pokorščino in čistost. Končal je približno takole: Dekleta iz Marijine družbe, poglejte še enkrat na rajno Julijo! Spominjajte se je v molitvi, spomnite se pa tudi minljivosti tega sveta. Marija je res Mati vseh, toda še posebno tistih, ki so se njej posvetile. Da je to res, spričuje rajna Julija. Kakor jo je Marija varovala v življenju, tako tudi ni dopustila, da bi šla na daljnjo pot v večnost brez zadnje popotnice. In tako bo tudi vam stala na strani sedaj v življenju, ko vas obdajajo še razne nevarnosti, posebno pa še ob smrtni uri, ako boste ostale njej zveste.

Marijinim hčeram iz Vojščiće. Hvala vam za molitev za moje ozdravljenje, ker hvala Bogu in Mariji Devici, zdravje noge obrnilo se mi je nepričakovano na bolje. Že nekaj hodim. Čudno pač po tako razmesarjeni nogi. Zahvalite Boga in molite še dalje zame, jaz pa za vas! — Kjer ste, ostanite zveste hčere Marijine! Nosite vedno pri sebi karmelski škapulir, katerega gotovo ima vsaka izmed vas. Če je tisti pokvarjen, preskrbite si drugega; ta pa ne potrebuje novega blagoslova. Pazite, da se zdaj, razkicpljene po svetu, ne pohujšate! Kratka je znota, a dolga je žalost! — Ljubite se med seboj in varujte se vsake medsebojne zavisti in jeze. Pristopajte, če mogoče, vsak dan k sv. obhajilu. Spoštujte tudi druge hčere Marijine, med katerimi živite. Na kakšno besedo, zaničljiv pogled ali porogljiv posmeh nič ne glejte! Od takih oseb proč, proč od razuzdanega fantalina ali ničemurne zijaške, ki ne vé kaj govori in gleda le, kako bi svetu dopadla. Bodite dobre, krotke in ponižne begunke. Modra vijolica najlepše cvete v tihem, samotnem grmiču. Naj le svet govori, kar hoče, na sodnji dan se bo videlo, katera je pravo zadelo, ali bogoljubna hčerka Marijina, ali razuzdano, zijalasto dekle. Skrbite za sv. čistost, ker ta vas dela angelom podobne. Prebirajte skrbno »Bogoljuba«, od začetka do konca, dvakrat — trikrat preberite: »Deset dobrih nasvetov Marijinim hčeram« v »Bogoljubu« mesca julija! — Drage Marijine begunke! Tolažite se z Marijo, »našo begunko svetogorsko«. Rešenje naše se približuje. Z Bogom in z Marijo!

Karol Čigon, vikar.

Spominjajte se umrlih!

Frančiška Peče, Smolenjavas.
Neža Krajder, Nazaret, Štajersko.
Frančiška Primožič, Nazaret, Štajersko.
Marjeta Repar, Galicija pri Celju.
Ana Skufca, Mevce.
Alojzija Zupančič, Št. Vid pri Zatičini.
Ignacij Kutnar, Št. Vid pri Zatičini.
Antonija Kocutar, Ljubljana.
Marija Pompe, Ljubljana.

Raznoterosti.

Blagoslov staršev. Ko sem šel 15. septembra 1889 v mesto v šolo — pripoveduje župnik F. F., me je mati pokrižala z blagoslovljeno vodo na čelu ter rekla: »Ljubi Francelj, pojdi v božjem imenu; bodi zdrav in ne pozabi na molitev!« Ta blagoslov so mi starši obnovili neštetokrat v dvanajstih letih mojega študiranja. »Blagoslov staršev zida otrokom hiše,« pravi sveto pismo. V teh besedah je torej obsežen ukaz, naj starši otroke res blagoslavljajo, ali pa tudi pripeljejo k duhovniku, da jim podeli sv. blagoslov. Nekateri starši imajo navado, da prekrižajo in blagoslové otroke: 1. preden gredo k spovedi; 2. na dan prvega sv. obhajila, preden gredo v cerkev; 3. pred odhodom od doma — v mesto, v službo; 4. vsak dan zvečer, preden jih pošljejo k počitku. — Starši naj pokrižajo otroke osobito takrat, ko se na smrtni postelji za vedno poslavljajo od njih.

Skofijsko mladinsko tajništvo so osnovali v Solnogradu. V tem uradu se bo osredotočilo posvetovalstvo za društva; tu sem bodo naznanjali vse one mladostne ljudi, ki prihajajo z dežele v mesto; tajništvo bo posredovalo službe, dajalo v tem oziru nasvete, imelo bo seznam katoliških mojstrov in zanesljivih stanovanj; v tajništvu bo središče onih lajkov, ki se trudijo za prospeh mladine in za varstvo vojakov in vojaških novincev; končno bo tajništvo dajalo tudi nasvete voditeljem v društvih in knjižničarjem.

Stališče sv. katoliške Cerkve v 10. južno-ameriških državah: V Argentini je katoliška vera obenem državna vera. Država jo mora ščititi; predsednik in podpredsednik morata biti katoličana. Vendar pa država Cerkve ne vzdržuje. — V Boliviji je katoličanstvo državna vera; druge veroizpovedi puste na miru. — V Braziliji so leta 1889, Cerkev ločili od države; toda vlada je pustila sv. Cerkvi vsaposlopja, lastnino in dohodke. Katoliška Cerkev je popolnoma prosta; cerkveni redovi se svobodno razvijajo. Vsi prebivalci razen kakih 100.000 — so katoličani. — Chile: Katoliška Cerkev dobiva od države podporo; toda enake ugodnosti imajo tudi druge veroizpovedi. — Kolumbija: Državna vera je rimsko-katoliška; druge veroizpovedi se trpe, ako niso krščanskemu npravnostnemu nauku in državnim postavam v kvar. Skoraj vse srednje šole, ki jih vzdržuje ali pa podpira država, so v rokah verskih družb. — Ekvador: Cerkev te proste države je rimsko-katoliška. Za njeno vzdrževanje plačuje država vsakoletni prispevek. Leta 1904. se je sklenila postava, ki dovoljuje državi neko cerkveno nadzorstvo,

ter zabranjuje, da bi se smeli v deželi naseljevati tuji redovi. Vsi škofje morajo biti domači državljani. — **Paraguay**: Rimsko-katoliška vero je državna vera; vendar so dovoljene vse pravice tudi pripadancem drugih veroizpovedi. Državlanski zakon so vpeljali leta 1898. — **Peru**: Katoliška Cerkev je cerkev naroda; vendar pa vlada od leta 1913. dalje verstvena svoboda. Cerkve in samostani so državna last. — **Uruguay**: Državna cerkev je katoliška Cerkev; drugače je dovoljena po državni postavi svoboda veroizpovedanja. — **Venezuela**: Prav tako, kakor v Uruguayu.

Srebrn kelih z izvirno Kristusovo podobo.

Pred nedavno so našli Arabci pri snaženju nekega studenca v Antiohiji krasen srebrn kelih iz prvega stoletja Kristusovega rojstva. Kelih so prodali Arabci Amerikancu Kouchaki v Novem Jorku, kateri ga še sedaj shranjuje. Na kelihu se nahaja prava podoba Kristusova in prave podobe apostolov. Kelih se je nahajal brzkone v katedrali v Antiohiji, iz katere je bil bržčas ukraden. Dr. G. Cisen, znan ameriški starinoslovec, je z gotovostjo dognal, da so podobe na kelihu pristne in izvirne ter dragocen zaklad iz prvega stoletja krščanstva. Tudi vsi francoski in angleški starinoslovci potrjujejo, da je kelih iz prve dobe krščanstva ter da je podoba Kristusova in podobe apostolov na kelihu izvirna in pristna. Podoba na kelihu predstavlja Zveličarja v vsej milobi in božanstvenosti.

Bolniška strežba in redovnice na Francoskem. Kakor znano, so na Francoskem tudi iz javnih bolnišnic pregnali redovnice in jih nadomestili s svetnimi bolniškimi strežnicami. Ta reč se pa gospodom ni obnesla. Oficialno glasilo za javne bolnišnice — ki pa seveda ni »klerikalno« — piše: Katoliški listi objavljajo podatke, iz katerih jasno izhaja, da se je nadomeščenje pregnanih redovnic s svetnimi strežnicami marsikje ponesrečilo. V Parizu, Marseillu, Brestu, St. Quentieniu, Reimsu in Amiensu so morali občinski zastopi priznati, da je laizacija jako draga zabava. Kajti plača za svetne strežnike in strežnice stane tri- do desetkrat toliko, nego za redovne strežnice. V Avignonu in Toulousu so izbruhnile epidemije. Svetnih strežnic ni bilo več v bolnišnice in poklicati so se morale redovne sestre, ki so tudi nemudoma začele svoje delo. V Cherbourgu, Annezyju, Roanni in Clamecyju so občinski zastopi sklenili, da se v bolnišnice zopet sprejmejo redovne strežnice. Tamu so pritrdili tudi prostozidarji in socialisti. Combes in Clemenceau, ta divja preganjalca redov, sta si v svoji bolezni dala streči samo od redovnic. Zveza zdravniških sindikatov, ki šteje 20.000 članov, in splošna zveza fran-

coskih zdravnikov, ki ima 10.000 članov, sta protestirali in še protestirata, da bi se na klinike uvedle svetne strežnice. Sploh postaja gibanje za zopetno uvedbo redovnih strežnic tako močno in splošno, da so sovražniki katoliške Cerkve v velikem strahu. — Ali ni to sijajna zmaga katoliške Cerkve in njenih naukov nad brezverstvom?

To je mož!

V 16. stoletju so divjali brezverci po današnji Nizozemski z ognjem in mečem zoper katoliško cerkev, njeno duhovščino in verno ljudstvo.

V tistem času je sedel pri mizi knez Henrik Nasavski v družbi veliko gospode. Neki gospod stopi k zbrani družbi s poročilom: Ravnokar so na grmadi sežgali redovnika P. Karla Spinola. Za Boga in sveto vero navdušeni mož je v svoji junaški stanovitnosti prebil že štiri leta v ječi. Tisti dan pa je bil za sveto vero umorjen tako, da so grmado postavili nekoliko na stran od stebra, na katerem je bil mučenec privezan, in ga je vročina velikanskega ognja polagoma žgala in morila. Na tisoče gledavcev je zrlo ta grozni prizor. Tako je umrl Spinola mučeniške smrti.

Ko je imenovani gospod to pripovedoval knezu in njegovi družbi, so občudovali vsi in zlasti knez, ki je bil protestant, stanovitnost svetega mučenika. »Kaj ne, to je mož,« spregovori knez in pristavi: »Jaz pa poznam drugačne ljudi, in tukaj med nami so tudi taki, katere bi lahko s šopom goreče slame prepodil iz ene vere v drugo.«

O, pri koliko mizah, po koliko hišah, v koliko službah sedijo tem podobni ljudje!

M. K.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Neka družina se izroča v varstvo Srca Jezusovega, da bi ji dalo moč, da bi zamogla vdano prenašati gorje in trpkost begunskega življenja. — Neka oseba za dober namen. — Neka sestra svojega brata-vojaka. — Neka deklica za mir v svoji družini in za pravi razum. — Neka Marijina družabnica svojo nevarno bolno mater. — Marijina družabnica, skoro slepa, da bi ji ljubi Bog podelil zdravje na obeh ter za pomoč v neki zelo važni zadevi. — Neka mati svoja dva nepokorna otroka, ki ne spolnujeta svoje dolžnosti. — Mladenec v groznih dušnih bojih. — Neka oseba za dar strahu božjega v hudih skušnjavah zoper sveto čistost. — Neka zakonska, da bi med njima zavladala krščanska ljubezen. — Neka deklica, da bi zadobila pravi mir, zamogla premagati hude skušnjave ter vredno prejemati svete

zakramente. — Neko dekle, ki je zašlo na kri-va pota. — Neka mati, da bi zamogla svojih petero otrok bogaboječe vzgojiti. — Vse še ne uslišane prošnje.

ZAHVALE.

Neka družina se iskreno zahvaljuje presv. Srcu Jezusovemu in blaženi Devici, da se je ljubljani oče po opravljeni devetdnevnic vrnil zdrav iz bolnišnice. — T. M. Materi božji za zboljšano zdravje. — M. Th. presv. Srcu Jezusovemu, roženvenški Kraljici in sv. Jožefu za uslišano molitev v nujni zadevi. — Neka oseba presv. Srcu Jezusovemu, sv. Jožefu in sv. Antonu Pad., da je po opravljeni devetdnevnic dobila primerno službo. — I. L. presv. Srcu Jezusovemu, Mariji Pomočnici in sv. Jožefu za ozdravljenje hude bolezn, ki si jo je po lastni krivdi nakopal. — Olga Štokelj presv. Srcu Jezusovemu za uslišano prošnjo pa opravljeni devetdnevnic.

Darovi.

Za misijousko zvezo. Ana Valentinčič, št. Ilj. ob Dravi, 40 kron; neimenovan vojak 50 K; neimenovan iz Trate 4 K; neimenovana, Šmarjeta, 200 K; neimenovan profesor 200 K; č. g. Matija Okorn 14 K; Ivan Klemenčič, Pečina, 200 K; neimenovana 200 K; neimenovana 100 K; Antonija Dolas, Landol, 3 K; Milka Plahuta, Batuje, 10 K; Mar. Rogi, Potoče, 100 K.

Za misijonski zavod. Neimenovana, Primskovo, 200 K; neimenovana 200 K; Neža Ažman, Naklo, 40 K.

Za afriške misijone. Julija Ravbar, Prosek, 10 K; Marijana Pavlin 20 K; neimenovana 100 kron; Jožef in Terezija Šegš, Šmartno pri Litiji, 50 K; Marija Možina, Šmartno pri Litiji, 5 K; neimenovani 2 K; ženska Mar. družba v Trbojah 20 K; dekl. Mar. družba Vransko 45 K; Mar. družba Teharje 50 K; Ana Hropot, Gor. Grušovlje, 100 K; Marija Lelija, Sv. Križ pri Rog. Slatini, 30 K.

Za »Dejanje sv. Detinstva«. Do 16. avg. so poslali čč. gg. voditelji: Anžič Anton, mestni kaplan v Škofji Loki (deška šola), 30 K (II. zbirka); Vavpetič Fr., kaplan, št. Vid nad Ljubljano, II. zb., 113 K; Dolenec Janko, kapl., Trnovo na Notr., 4 K; Torkar Anton, katehet v Škocijanu pri Mokronogu, 70 K 30 vin.; Pfajfar Anton, župnik v Dražgošah, 5 K; Tiringler J., ekspozit, Vrtovlje, 2 K; Tomel Al., kaplan v Mokronogu, 90 K; Lederhas Ludovik, katehet na zun. urš. šoli v Škofji Loki, II. zb., 400 K.

Za bratovščino presv. Rešnjega Telesa od 20. januarja do 30. junija 1917. (Dalje.) Črni-vrh nad Idrijo 100 K, Podlipa 54 K 70 vin.; Raka 87 K, Zgor. Tuhinj 115 K 40 vin., Dol 73 K, Čemšenik 126 K, Krašnja 46 K 90 vin., Trata 125 K 75 vin., Sela p. Kam. 204 K, Stopiče 96 K, Dol 73 K, Mirnapeč 77 K 70 vin., Brdo 50 K, Mavčiče 106 K 30 vin., Ribno 40 K, Gore nad Idrijo 15 K 20 vin., Moravče 200 K, Sv. Helena 50 K, Polom 26 K, Blagovica 40 K, Sv. Ožbold 66 K 20 vin., Stara Oselica 33 K 50 vin., Spod. Tuhinj 215 K 05 vin., Žabnica 100 K, Zagorje ob Savi 70 K, Poljane nad šk. Loko 86 K, Homec 138 K, Fara pri Kostelu 40 K 80 vin., Žužemberk 106 K, Boh. Bistrica 82 K 30 vin., škocijan pri Turjaku 80 K 40 vin., Vače 38 K 40 vin., Podlipa 54 K 70 vin., Raka 87 K, Bučka 40 K, Trnovo, Ljubljana, 41 K 24 vin., Sv. Katarina 57 K, Želimlje 16 K 60 v., Motnik 54 K, Sv. Duh pri Krškem 40 K, Sv. Trojica p. C. 38 K 50 vin., Grahovo 48 K, Voglje 50 K, Kropa 36 K, Lozice 45 K, Vodice 140 K 50 vin., Planina Pri Črnomlju 32 K, Nandanje selo 35 K, Spod. Idrija 105 K, Trnje 50 K, Rakitna 69 K 20 vin., Trebelno 40 K, Dobropolje 106 K, Adlešiči 44 K, Ljubno 48 K, Dol. Logatec 85 K 30 vin., Tunjice 113 K, št. Vid pri Vipavi 40 K 42 vin., Špitalič 95 K 20 vin., Mengeš 222 K, Sava 12 K, Krka 100 K, Preska 33 K, Podraga 86 K 90 vin., Kamnagorica 84 K, Kropa 84 K, Zgor. Tuhinj 8 K 56 vin. (II.), Planina pri Rakeku 30 K, Spodnji Log 15 K, št. Gotard 38 K, št. Jurij pri Šmarju 108 K 30 vin., Črni-vrh pri Polh. gradu 85 K 12-vin., Vrhnika 204 K 98 vin., Črnomelj 66 K, Vele-sovo 100 K, Tržič 140 K, št. Lorenc 200 K, št. Jošt pri Kranju 22 K, Semič 149 K, Komenda 290 K, Kokra 14 K, Mozelj 31 K 70 vin., Preloka 30 K, Boh. Bela 66 K, Sorica 111 K 76 vin., Grahovo 50 K, Ajdovec 61 K, Kropa (II.) 4 K 50 vin., Podgrad 18 K 66 vin., Hrenovice 86 K, Studeno 105 K 42 vin., Trstenik 55 K 86 vin., Rateče 27 K, Vače (II.) 4 K, Horjul 110 K, Črnuče 80 K 20 vin., Šmartin p. Šmarno goro 67 K 60 vin., Zapogje 45 K, Godovič 25 K, Zlatopolje 5 K, Frančiška Novak 4 K, T. W. 2 K, Kat. Pestotnik 3 K, III. Marijina družba pri Uršulinkah po Reziki Završan 40 K, M. Stanonik 40 vin., M. Gasperc 1 K, Mar. Perko 40 K, č. g. Traven 40 K, N. Hlabe 1 K, gdč. A. Kronberger 2 K, po čč. gg. Uršulinkah 165 K, več neimenovanih 23 K 40 vin., Ovišje 26 K 10 vin., Dovje 33 K.

Za kruh sv. Antona. Neimenovana 50 K; »Vaa« 12 K 50 vin.

Za Vincencijev dom. Terezija Fidler, Hotinje, 200 K; Ana in Ivan Pak, Col pri Vipavi, 10 K; dekl. Marijina družba v Zagrebu 33 K.

Za odkup poganskih otrok. Jožefa Zupančič, Sv. Jurij ob Taboru (za deklico z imenom Jožefa), 25 K; neimenovana iz Šmarjete 20 K; Mar. družba Teharje (za dečka z imenom Frančišek, za deklico z imenom Ana), 60 K; Ana Ferk, Podgraдец v Svecini, 25 K; Ana Hropot, Gor. Grušovlje (za 2 otroka v Afriki), 100 K; ubog. šolske sestre d. N. D. v Šmihelu pri Novem mestu (za uboge poganske otroke), 121 K.

Za misijone. Kati Škrjanc, Homec, 5 K; neimenovana 6 K; M. Svetec, Jarše, 17 K; Ivana Ilvar 1 K; Alojzij Novak, dekan, Črniče, 22 K.

Za balkanske misijone. Jožef Dolar, Vrba, Gorenjsko, 100 K; neimenovana oseba 50 K.

Za bolgarske misijone. Neimenovana 2 K; Marijina družba Teharje 53 K.

Za bosanske misijone. Marijina družba Cirkovce 120 K.

Za ustanovitev slovenskih misijonov. Ana Hropot, Gor. Grušovlje, 200 K.

Za vdove in sirote. Alojzij Novak, dekan, Črniče, 20 K.

Za slepce. Rozalija Miklavčič, Sv. Križ pri Litiji, 32 K.

Darovi za »Vincencijev dom«.

Župnija Sv. Križ-Cesta 160 K; Pivk Franc, Sv. Duh, 8 K; neimenovan 30 K; neimenovan 20 K; Marjeta Kalinšek 20 K; Ana Kalinšek 20 K; Janez Flis, gen. vik., 44 K; Marijina družba Črniče 24 K; Šašel Ivan, župnik Adlešiči, 14 K; Ivan Jeraša, Dovje, 10 K; Ivan Drešar, župni upr., Spod. Log, 76 K; **Marijina družba Vel. žablje 400 K**; P. Švegelj, župnik. Movraž, 10 K; neimenovan 70 K; Jerica Snoj 60 K; **Marija Mile 200 K**; **Beti Mile 200 K**; Anica Pance, Ljubljana 5 K; Marijina družba na Zili 6 K; Marijina družba Loče pri Beljaku 9 K; neimenovan v Ljubliani, Prisojna ulica, 10 K; neimenovan iz Radovljice 20 K; Jernej Hafner, vojni kurat, 50 K; Mihalovits Eny, Budimpešta, 10 K; Anton Zorko, misijonar, Celje, 100 K; Jurgec Josipina, Celje, 10 K; Trošt Antonija, Trst, 10 K; Pavlin Peter, Naklo, 10 K; Dežela Ivan, Preddvor, 10 K; Albin Slavec, župnik, Braslovče, 6 K; Pirc Ivan, Dravljje, 10 K; Prešeren Ana, Begunje, 10 K; dr. M. Lavrenčič, sodnik, 50 K; Rauber Julija, Prosek, 5 K; Šlambergar Marija, Zerkovci, 60 K; Aušner Frančiška, št. Jurij, 10 K; Prijatelj Anica, št. Janž, 5 K; Waldhauser Marija, Prevalje, 5 K; Podlesnik R., Ribnica, 10 K; zbirka Sojer Ivane, Notr. gorice, 7 K; Šifer Anton, Dovje, 10 K; Perhauz Franc, Ilir. Bistrica, 10 K; Gerše Marija, Gradec, 17 K; Borata Jožefa, Moste, 22 K; Terezija Mubi, Bela, 15 K; Jerica Mubi, Bela, 15 K; Nežika Jamrič, Blače, 10 K; dve neimenovani osebi Loče-Sv. Duh, 20 K; Fran Salamon, dekan, Rogatec, 5 K; neimenovan iz Petine 20 K; Leber Janko, Črmošnjice, 10 K; neimenovan, Bohova, 50 K; neimenovana iz Ljubljane 50 K; zbirka M. Deželak, Ledevica, 20 K 5 vin.; V. Grafenauer, Brdo, 100 K; Sigo Anton, Reka, 10 K; Podlesnik Roza, Ribnica, 10 K; Funtek Feliks, duh., Šinkovturn, 20 K; Perhauz Josipina, Lokev, 5 K; Adriaan Brumen, katehet, Trst, 13 K; Sajovic Janez, Staravas, 10 K; Za-

letel Ivana, Stanežiče, 20 K; družma Peterlin, Zagrad, 11 K 60 vin.; sestre sv. Vincencija Pavlanskega, Feldhof, 20 K; Sink Justina, Tomaj, 6 K; Zdošek Jožefa Gaberje, 10 K; Angela Vovk, Sv. Križ-Cesta, 9 K; št. pl. Posareli, župnik, Otlica, 6 K; Buch Marija, grad Biber, 10 K; Lukan Neža, Horiul, 10 K; Šlambergar Rozina, Pobreže, 13 K; Pavletič Jož., Zatičina, 10 K; Oražem Marija, Goričavas, 10 K; Milč Emilija, Prosek, 10 K; Mikolič Alcizija, Zetale, 10 K; Zabukovec Ang., Hovagora, 10 K; Pirc Cec., Vinklavec, 5 K; Kanduč Ivan, Idrija, 5 K; Kerin Franc, Sv. Križ pri Kost., 10 K; Blazij Greča župnik, Sv. Jurij, 20 K; Remskar Andrej, Brezovica, 20 K; Ivana Mark in Marija Košič, Hodiše, 10 K; zbirka Vrabl Cirila, Feldp. 646, 40 K; Mar. Krašovec, Vrhnika, 8 K; neimenovana, Bloke, 30 kron; neimenovana, Blcke, 30 kron; Rautner Mici, Cirkovce, 20 kron; Puntar Ivana, Prosek, 5 kron; Pivec Jan., Kočno, 20 kron; Mlinar Mar., Bela, 20 K; Paul Julijana, Pragersko, 50 K; Milanič Ant., Stanežiče, 5 K; Deleva Mar., Prosek, 10 K; Hladnik Franc, Podpesek, 20 K; Jerolič Greg., Bistrica v Rožu, 6 K; Mat. Lunder, Legen, 20 K; rodbini Petan in Kovačič. Rajhenburg, 9 K; zbirka Fr. Strgar, Savica, 5 K; Lednik Frančiška, grad Zalag, 5 K; zbirka Ličan Tonči, Ilir. Bistrica, 23 K 36 vin.; Breščak Josip, Koritnica, 21 K 66 vin.; zbirka Baumgartner Vali, Feldp., 9 K; Besednjak Mar., Trst, 10 K; neimenovana, Maribor, 40 K; Tomažin Jera, Šmarje, 5 K; Meta Grašič, Homec, 10 K; Mošnik Mar., Belo, 6 K; Fani Jurca, Begunje, 12 K; Bergles Hel. Dunaj, 5 K; Rutar Viktorija, Primsko, 6 K 6 vin.; umrla Mar. Kren, Celovec, 20 K; Ferline Jera, Sv. Ana na Kremb., 5 K; Kebler Ana, Starešinci, 30 K; Majhen Liza, Sv. Jakob v Slov. gor., 30 K; Goričan J., župnik, Špitalič, 20 K; zbirka Tušar Ang. Jageršič, 23 K; **begunjska Marijina družba ob Litvi 400 K**; zbirka Alojzij Lach, Dunaj, 34 K; Močan Uršula, Globoko, 5 K; dekliska Marijina družba Tomaj 30 K; Zlobec Mar., Trst, 5 K; Križmančič, Borovnica 5 K; Rauch Angela, Dobindol, 7 K 85 vin.; Gogola Ivan, voj. kur., 20 K; Lušin Alojzij, poročnik, 10 K; Porenta Jak., župnik, Stopiče, 20 K; Podrekar Jul., Gradec, 10 K; Pausich Marija, Vimes-Albona, 15 K; Kuntič Neža, Pulj, 10 K; Toplak Mar., Pacinje, 5 K; Mar. Plavec, Bolehneci, 16 K; neimenovana iz Konjic 10 K; Fr. Rihar. Polhovgradec, 20 K; neimenovana družina, Zg. Jezersko, 20 K; Peterlin Mar., Belasič, 10 K; Bogataj Mici in Jakopin, Kaltenbrun, 8 K; Marijin vrtec Koroška Bela, 14 K; zbirka Plankl Franc, Feldp., 23 K; neimenovana iz Ljubljane 100 K; zbirka Šorč Pavle, Šočilo, 42 K; Matoh Matija, Feldp., 5 K; zbirka Trkman Jožefa, Podkraj, 12 K; Frančiška Bak, Trst, 10 K; Gregorič Dora, Steinklam, 14 K 90 vin.; Oitzl Jan., Strmec, 20 K; Skale Ana, Hotunje, 5 K; Ivanka Zlogar, Zužemberk, 10 K; Štok Ivanka, Povir, 5 K; Slabe Frančiška, Rovte, 8 K; zbirka Pahor Peter, kpl., Štorje, 15 K; Čotič Roza, Zirkovdol, 18 K; Miklavc Ana, Sinčaves, 5 K; neimenovana, Robež, 15 K; zbirka Iv. Majhen, c. kr. poštar. Loški pctok, 40 K; zbirka Peršič Ide, Črniče, 30 K; usmiljene sestre, Studenec, 10 K; zbirka Ravnik Matilde in Heferle Mar., Toplice, 31 K 80 vin.; Berbuč, Novomesto, 5 K; Volk Jos., Ajdovščina, 5 K; zbirka Mavrič Mar., Črniče, 25 K; zbirka gđe. Jegličeve, Ljubljana, 214 K; Rozalija Miklavčič Sv. Križ-Litija, 30 K; Cizgut Ivan, Etappost, 15 K; neimenovan iz Celja 37 K; **neimenovan iz Ljubljane 200 K**; Sonnenwald Terez., Radomerščak, 10 K; zbirka: deželne bolnice, Ljubljana, 12 K; Kat. Črnič Gradec, 6 K; Apol. Schweiger, Gradec, 10 kron; Beber Antonija, Ljubljana, 10 K; neimeno-

vana iz Ljubljane 10 K; Šveglj Peter, župnik, Movraž, 10 K; Pavlič Jan., Sv. Venčeslav, 10 K; Kramberger Liza, Doič, 6 K; M. Jug, Gradec, 10 kron; Paušič Marija, Planina, 9 K; Mar. in Malka Pavalec, Penica, 12 K; Bakan Jos., Murahely, 30 kron; Jereb Jan., Škocijan pri Turjaku, 15 K; Grile Ana, Miklavčevo, 35 K; Marinko Ant., Reka, 35 K; zbirka č. sestre Gaudentije Gorjanc, Engelsfeld 174 kron 46 vin.; Mar. in Katar. Pečar 10 K; Žgavc Mar., Rudolovo, 6 K; Drole Mar., Rimske Toplice, 5 K; Franč. Assinger, Brdo, 10 K; Kuhar Roza, Brestje, 5 K; Badalič Franciška 10 K; Mržek Mar. in Marci Evg., Barkovlje, 6 K; Zupan Anton, Sv. Jurij ob T., 5 K; zbirka Jurko Alojzije, Smolnik, 102 K 10 vin., **neimenovana, št. Jernej, 100 K**; III. Marijina družba pri uršulinkah v Ljubljani 70 K; Modic Zinka, Rakek, 10 K; dekliska Marijina družba Radeče 36 K; Huša Helena, Prosek, 10 K; Dekleva Marija, Prosek, 20 K; Znidariš Jos., Brezice, 5 K; Klančnik Marija, Gradec, 10 K; -Bezjak Alojzija, Dolič, 20 K; Marijina družba Krka 32 K 80 v.; Urbančič Franc, Gor. Logatec, 10 K; Vojska Marička Šebrejce, 8 K; Gregorka Pavla, Glince, 10 K; Iskrač Karol, Novacerkev, 6 K; dr. Marinko, prof., Mavčiče, 10 K; Fajfar Antonija, Kranj, 5 K; Abram Filip, v.k., Pliskovica, 10 K; Sodja Helena, Zabreznica, 10 K; Grampovčan Jurij, Vrhnika, 7 K; Šinkovc Ivan, Ambrus, 10 K; Abram Iv., župnik, Crnivrh, 25 K; družina Hočevnar, Mekinjje, 20 K; Kertelj Ivan, Ajdovščina, 10 K; Čaks Neža, Sv. Tomaž, 20 K; Primus Ans in Apolonija, Sv. Radegunda, 20 K; Vriesnič Anton in Jerica, Sv. Radegunda, 18 K; Šega Mar., Sp. Ložnica, 10 K; Perhauc Anton in Mirko, Vipava, 12 K; Franke Franc, vik., Škocijan, 5 K; Vidmar Fr., župnik, Sv. Trojica, 10 K; Habjan Jera, Stara Loka, 20 K; Lukan Mar., Domžale, 5 K; Vilar M. Dob, 20 K; Notar Neža, Dobje, 10 K; Horvat Katarina, Josefina, 15 K; Štrahl M., žpk., Sv. Peter pri Mariboru, 10 K; Srebnik Jerica, Ojstrica, 14 K; Zore Anton, žpk., Mirnapeč, 10 K; Vrečko Mar., Ščtani, 5 K; Kutnar Jos., Zaboršt, 10 K; Jakša Anton, Vel. Lašče, 5 K; Zonta Jan., Idrija, 21 K; Jarec Jan., žpk., Sv. Ožbolt, 5 K; Lendaro Cilka, Račica, 16 K; Robin Rez., Brda, 10 K; zbirka Abram Ane, Rož., 10 K; dekliska Marijina družba Trebelno 118 K; Hladnik Mar., Krnica, 10 kron; Verdcl Mar., Karlovec, 6 K; zbirka Balon Amaliie, Bizeljsko, 33 K; Mrak Marijana, Brdovnik, 20 K; Požar Anton, Dolina pri Trstu, 30 K; Lesnik Marija, Gradec, 15 K; Fajdiga Josipina, Hrastnik, 46 K 62 vin.; Škerbiniek Jos., Gradec, 5 K **neimenovana, Maribor, 10 K; Marčič Terez., Maribor, 5 K; zbirka Kajtna Mar., Žirovnica, 22 K 40 vin.; Papež Kati, Doslovče, 10 K; Krajnc Marko, voi kurat, Inomost, 6 K; zbirka Franč. Boh, Breže, 22 K, **neimenovana iz Celja 1700 K; Zagajšek Ter., Gradec, 16 K; Vončina Marija, Planina, 13 K 40 v.; Černuta Avgusta, Log, 10 K; zbirka Fr. Rebolj, Čenčnice, 6 K; Krek Fr., žpk., Vranjapeč, 6 K; Čenčič Jan., Čiršak, 10 K; Jurjevčič Fr., Novavas, 10 K; Marijina družba Zavrče 5 K; Podeberšek Mart., Loke, 20 K; Peterlin Julija, Skrajnak, 10 K; Medved Antonija, Preloge, 8 K; Vidmar Ana, Kobiljek, 12 K; zbirka Trampuš, Mauer-Ohling, 10 K 70 vin.; Ferk Ana, Podigradec, 10 K; Obrič Neža, Ravno, 13 K; Ropret Ivan, št. Jurij, 10 K; Resnik Jos., Štorovlje, 10 K; Tomažič Liza, Drvanje, 5 K; Bahovec Mar., Zagradec, 10 K; Hudej Ana, Smihel, 20 kron; zbirka Peternelj Franciška, Začgorje, 15 K; Homer Leni, Gradec, 10 K; Skaza Franci, Frankolovo, 20 K; Medved Mart., žpk., Laporje, 6 K; Serbinšek Ana, Ptuj, 10 K; Vrenko Jos., Celje, 10 K; Arnuž Ivan, Sv. Jakob, 100 K; Božič Mar., Roje,****

10 K; Močilovšek Engelbert, Zagrcje, 40 K; Smolinger Terez., Drganavas 10 K; Horvat Franc, Orešje, 15 K; Malovrh Marija, Vrhnika, 10 K; Leskovic Marija, Vrhnika, 10 K; **neimenovana, Vrhnika, 10 K**; Krušič Franc, Mislinja, 5 K; Horvatič Ivan, Križevci, 5 K; Gorjup Ivana, Loke, 10 K; družina Pavlič, Pertovč, 10 K; Senčar Ivana, Radenci, 6 K; Korže Marija, Malavas, 14 K; Zalokar Ivan, žpk., Gročana, 10 K; Zelnik Jos., žpk., Čemšenik, 20 K; Pihler Marija, Ptuj, 10 K; Ihan Marija, Muljava, 5 K; Šek Franciška, Sv. Ksaverij, 10 K; Mohar Marija, Volavljje, 5 K; **Rozman Tončka, Presberg, 100 kron**; Tomaž Tavčar, kpl., Sv. Jakob, 40 K; Kuralt Helena, Cerklje, 10 K; Hribernik Marija, Podvrh, 10 K; Lakmayer Fran. žpk., Preddvor, 50 K; Bobnič Terez., Sevnica, 10 K; Krek Marija, Kranj, 9 K 40 vin.; Trstenjak Al., Šaioveč, 22 K; Borštinar Marija, Zgor. Šiška, 5 K; **neimenovan iz Medna 5 K**; Mislej Marieta, Podbreg, 10 K; Gerbec Ivana, Blagovica, 15 K; Glavač Franciška, Sp. Jelenje, 20 K; Košir Ivan, Sp. Duplje, 5 K; Kajdiž Val., župnik, Borovnica, 30 K; **neimenovan iz Komende 200 K**; Podbreznik Elizabeta, Solčava, 10 K; Klemenjak Loni, Maria-Elend, 20 K; Lavrič Jos., žpk., Breznica, 30 K; Vračko Ewald, žpk., št. Ilj, 12 K; Mugerli Cecilija, St. Ulrich, 5 K; vikarijat Celje 22 K; Leban Jakob, Čadra, 5 K; Divjak Valentin, Gomilsko, 7 K; Seljak Alojzij, Dule, 10 K; Spindler, žpk., št. Jurij, 5 K; Snoj Jož., Jezica, 5 K; Obreza Cecilija, Selišček, 10 K; Hribernik Magd., Radiše, 10 K; Tesnar Franc, Ljubljana, 5 K; Dobersček Jos., Sevnica, 8 K; Viltušnik Tomaž, Sv. Lovrenc, 5 K; Pečar Marija, Trnovlje, 20 K; Podjavoršek Ivan, Šmartno, 6 K; Kržišnik Uršula, Staniše, 10 K; Valjavec Fran, Leše, 10 K; **Tomel Sim., Pudob, 200 K**; Hostej Marija, Slov. Bistrica, 7 K; Homan Ivan, Ljubljana, 10 K; Mlakar Janko, prof., Ljubljana, 10 K; Štular Jos., Malaharna, 10 K; Grassmeier, Tržič, 10 K; Brodnik Ivan, Dunaj, 10 K; Brebovnik Marija, Ljubljana, 10 K; Belina Cecilija, Schärding, 10 K; Kac Ana, Gösting, 10 K; Ortl Marija, Braslovče, 22 K; Staudekar Beti, Gradec, 5 K; Lomšek Terezija, Šoštanj, 10 K; Langus Milka, Šoštanj, 5 K; Hapt Marija, Luče, 16 K; Jarc Marija, Zabrdje, 8 K; Ogrin Ivan, Laverca, 20 K; Razložnik Marija, Vrhnika, 7 K; Čič Fr., Hrenovice, 6 K; Kunej Miha, Zagrad, 10 K; Perhauc Marija, Vipava, 10 K; Starman Franciška, Staravas, 10 K; Postl Elvira, Lokavec, 5 K; Činkole Marija, Šmarje-Sap, 5 K; Šolagg Mar., Štorova, 5 K; Nerina Katarina, Kamnik, 6 K; zbirka Belcian Ivane, Volcska, 31 K Činkole Ivan, Ljubljana, 10 K; Hafner Jernej, voj. kurat, 47 K; Kobał Mar. in Franc, Sanabor, 6 K; Samoček Marija, Baden, 40 K; Potisek Marija, Kočno, 25 K; Mlekuž Kati, Mrtvice, 10 K; Zupan Katarina, Vransko, 8 K; Agrež Mart., žpk., Mala Reka, 5 K; Kovačič Franč, Črešnjevci, 6 K; Križaj Nikolaj, žpk., Kamnik, 20 K; Paj Marija, Maribor, 10 K; Dragar A., Sv. Jurij, 20 K; Jurca Jan., Petkovec, 10 K; zbirka Jankovič Pavel, Studenec, 6 K; Jurman Marija Radeče, 40 K; Bergles Mar., Hinterbrühl, 10 K; Jazbinšek Neža, Hrastnik, 11 K; Ant. Mihevc, Logatec, 10 K; Lenor Jerica in Mavsar Marija, Hudajužna, 6 K; Godna Mar. in Štefan Barb., Sv. Kuničgunda, 5 K; Marijina družba Dovje 16 K; Saje Mihael, žpk., Skaručna, 5 K; Šraml Marija, Maribor, 10 K; Narad Marija, Krško, 20 K; Kapel Marija, Krkavce, 10 K; **neimenovan, Orehovec, 20 K**; Jakopič Ana, Trst, 10 K; Škufca Mar., Ponovavas, 10 K; Gril Pavel, kpl., št. Mihael, 20 K; družina Vode, Vinje, 10 K; dr. Marinko, prof., Mavčiče, 13 K; zbirka župniškega urada št. Ilj ob Dravi 69 K 80 vin.; Zeunik Marija, Kranj, 13 K; Cvetek

Jan., Sv. Duh ob Boh. jezèru, 25 K; Demšar Ant., Martinvrh, 10 K; Rant Matevž, Osojnik, 10 K; zbirka duhovskega sanatorija, Ika, 56 K 50 vin.; Štrukelj Marija, Koseze, 10 K; Rozman A., Vinski vrh, 5 K; Grčar Blaž in Frančiška, Dupeljne, 18 K; Kaušek Uršula, Mačkovec, 10 K; Jan. Strle in Ant. Primc, Vino, 29 K 66 vin.; Medved Andrej in Uršula, Gaberje, 20 K; Rode Mar., Rodica, 20 K; Mar. Gabrijel, Grm, 10 K; Gerčman Jan., Polane, 20 K; zbirka Lešnik Anton, Brezula, 20 K 10 vin.; Klemenjak, Maria-Elend, 10 K; Josipina Jezernik, Zg. Hudinja, 10 K; Marija Pleteršnik, Pišcece, 19 K; Ivanka Jeglič, Ljubljana, 30 K; Ramšak Barbara, Braslovško Dobro, 15 K; Zajc Alojzija, Dunaj, 5 K; Fabjan Mar., Obrh, 12 K 40 vin.; Seštan Ivan, Trst, 5 K; Trobeš Francka in Marija, Št. Pavel, 20 K; Kunc Andr., Prevalje, 5 K; Martelanc Mar., Dürnkrot, 20 K.

Solnce plaka...

Prej tako veselo vstalo
solnce je in se smehljalo,
slednjo stvarco pozdravljalo, —
zdaj zaplaka, ko vstane!

Káko ne bi, ker pogled je
prvi na krvavo cvetje,
na ubito mladoleetje,
grozne vojske strte žrtve.

Na zapúščene domove,
kjer solzé se revne vdove;
na pohojene grobove,
kjer počivajo junaki.

Vsak dan vstane, vsak dan vpraša,
ali se že mir razglaša,
ali se že bere maša
v zahvalo za končano vojsko?

Tam ob meji pa ropoče
top*in puška se krohoče,
vmes tisoče bitij stoče —
pa bi ne plakálo solnce? ...

Dobrodelni shod.

ki je bil sprva naznanjen za dan 19. julija, na god sv. Vincenca Pavlanskega, bo v četrtek, 27. septembra, na smrtni dan iste-ga svetnika, patrona dobrodelnosti.

Namen shoda je, posvetovati se zlasti o tem, kako popraviti in zdraviti rane, vsled vojske prizadejane.

Ob 8. zjutraj bo v cerkvi Srca Jezusovega škofova sv. maša. Nato pridiga;

Potem bo celodnevno zborovanje in posvetovanje o dobrodelnih vprašanjih, in sicer ali v dvorani »Uniona« ali »Rokodelskega doma«, kar se bo v drugih listih naznanilo.

Govorilo se bo, kolikor je dozdej določeno, o teh-le vprašanjih: Nравna propadlost in boj zoper njo; govori misijonar dr. Anton Zdešar. — Skrb za sirote; govori župnik Anton Mrkun. — Mladinsko varstvo; govori sodni svetnik Franc Milčinski. — Socialna preskrba invalidov; govori cesarski svetnik ravnatelj Ivan Šubic. — Vojaški domovi; govori posl. dr. Krek. Žensko vprašanje; govori c. kr. učiteljica Marija Štupca. — Pomoč goriskim beguncem, da in ko se povrnejo domu; govori odvetnik dr. Franc Pavletič.

Ljubljančani in vsi, ki imate čas pa srce za bližnjega, pridite na ta za te čase tako potreben shod!

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Danes bi drage prijatelje-sotrudnike poprosil, da bi svoje prispevke vselej malo prej pošiljali. Neprilično je za urednika, če mora do zadnjega dneva čakati pričakovanega spisa. Tó tembolj zdaj, ker je v tiskarni taka zadrega, da je treba uredniku skrbno paziti, da izroči rokopis v pravem času. Zlasti pa še zato, ker, kakor je menda znano, urednik ne stanuje več redno v Ljubljani, kamor večinoma pisma prihajajo in jih le vsak teden enkrat pobere. Zato bi želel, da bi članki, kolikor mogoče, prišli skupaj že do 5. v mescu za prihodnji mesec.

Sprejemajo se samo pravilno in čedno pisani spisi.

ski cerkvi; spovednik more mesto obiska bratovske cerkve določiti drugo dobro delo; c) udom bratovščine naše ljube Gospe v bratovski cerkvi; d) udom rožnovenske bratovščine v katerikoli cerkvi; e) udom bratovščine prečitega Srca Marijinega; f) onim, ki nosijo beli, ali rjavi, ali črni, ali višnjevi škapulir; udom bratovščine žalostne Matere božje je treba poleg drugega moliti 7 očenašev in 7 češčenamarij za duše v vicah; g) udom Marijine družbe; h) udom družbe krščanskih družin; i) udom bratovščine sv. Družine; j) udom bratovščine za duše v vicah; k) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje; l) tretjerednikom kakor 4. dan — Tretjerednikom vesoljna odveza.

9. Nedelja. Kjer se v Avstriji danes obhaja praznik presv. Imena Marijinega, dobé popolni odpustek vsi verniki, ki danes ali ta teden do vštete prihodnje nedelje prejmejo svete zakramente, so pri sv. maši in molijo po namenu sv. očeta. — Popolni odpustek udom rožnovenske bratovščine v bratovski cerkvi.

13. Četrtek. Sv. Veronika. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 4. dan.

16. Nedelja. Kjer se danes obhaja praznik Matere božje sedem žalosti, dobe: a) vsi verniki popolni odpustek tolikrat, kolikorkrat po prejemu sv. zakramentov obiščejo cerkev, v kateri je ustanovljena bratovščina žalostne Matere božje, ter v njej molijo po namenu sv. očeta; b) popolni odpustek udje bratovščine sv. Družine.

17. Ponedeljek. Rane sv. Frančiška. Tretjerednikom popolni odpustek in vesoljna odveza.

18. Torek. Sv. Jožef Kupertinski. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 4. dan.

24. Ponedeljek. Sv. Pacifik. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 4. dan.

27. Četrtek. Sv. Elzearij. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 4. dan.

29. Sobota. Sv. Mihael. Popolni odpustek: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom bratovščine za duše v vicah; c) udom bratovščine sv. Družine; d) tretjerednikom kakor 4. dan.

30. Nedelja, zadnja v mescu. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupaj molijo sv. rožni venec.

ču 187 K; Sv. Križ pri Litiji 50 K; Duplje 15 K; Adlešiči 30 K; Šmartno pod Šmarno goro 22 K; Dol pri Ljubljani 28 K; Javor pod Ljubljano 15 K 84 vin.; Prečina 50 K; Dražgoše 18 K; Stara Loka 100 K; Svibno 50 K; Sela pri Šumbergu 20 K; Podlipa 8 K; Reteče 48 K; Kostanjevica 28 K; Mokronog (II. zbirka) 40 K; Zaplana 14 K 4 vin.; Štanga 30 K; Studeno 5 K 40 vin.; cerkev Srca Jezusovega 19 K 72 vin.; Esih Alojzij 2 K; neimenovan 2 K; župnijska Komenda 218 K.

Za **Apostolstvo sv. Cirila in Metoda**. Župni urad Mirnapeč 78 K 08 vin.; ženska Mar. družba v Trbojah 17 K 60 vin.; Mar. družba Teharje 40 K.

Za **»Dejanje sv. Detinstva«**. Neimenovana 6 K; župni urad Sela 3 K 40 vin.

Za **armado sv. Križa**. Marija Kramar, Griže pri Celju, 20 K.

Paramente

cerkveno orodje, celotne cerkvene
oprave itd.

dobavlja najcenejše

JOSIP VEND, specialna trgovina,
Gabl ob Orlicih, Češko.

Dobri brivski in lasestrižni aparati

1a britev iz srebrno jekla K 3-50, 4, 5; varnostni brivski aparati, poniklani K 3, 5, 6, »Perfekte« s 6 rezili K 16, 20; dvorez. res. rezila tucat K 5, 6. 1a lasestrižni aparati K 11, 12. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošilja po povzetju ali predplačilu c. in kr. dvorni založnik **JAN KONRAD**, izvozna trdka, Brūx št. 1753, Češko.

Darovi.

Za **bolgarske misijone**: Nekdo 500 K.

Za **Apostolstvo sv. Cirila in Metoda**: Župnijska Sv. Križ pri Kostanjevici 400 K; Poljane nad Škofjo Loko 259 K 62 vin.; Križe pri Trži-

2633

Vam plačani, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi

Ria-Balsam.

Cena lončku z jamstvenim pismom K 1-75, 3 lončki K 4-50, 6 lončkov K 7-50. Stotine zahvalnic in priznalic. — **KEMENY, Kaschau (Kassa) I**, poštni predal 12/390, Ogrsko.

8 vinarjev

(za 1 dopisnico) Vas stane moj glavni cenik, ki se Vam določje na zahtevo brezplačno.

Prva tovarna ur **JAN KONRAD**,
c. in kr. dvor. založnik Brúx št. 1556 (Češko.)

Nikel ali jeklene ure na sidro K 1—, 7—, 8—.
Vojno-spominske nikeln. ali jeklene ure K 11—.
K 2—: armadne radij. ure iz niklja ali jekla K 12—.
Msiivne srebrne Moskopi remont. ure s sidrom K 19—.
K 20—. Hudilka, stenske in ure na stojalo v veliki izbiri po nizkih cenah. 3letno pismono jamstvo Posilja po povzetju. Zamenja dovoljena ali denar nazaj.

Razširjajte „Bogoljuba“!

Bogata zaloga

546

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8—1 in jih obrestuje po

➔ **4 1/4 %** ➔

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 25 vinarjev na leto.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago pošne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljšje.

Rezervni zakladi znašajo okroglo en milijon kron.

Stanje hranilnih vlog je bilo koncem 1. 1916 okroglo **26** milijonov kron.

Dnevnik:

„Slovenec“

stane po pošti prejemam:

Sobotna izdaja celoletno 7 kron.

celoletno	K 26—
polletno	„ 13—
četrletno	„ 6-50
mesečno	„ 2-20

KATOLISKA TISKARNA

V LJUBLJANI

sprejema v natisk vsakojake tiskovine od preproste do najfinejše izvršitve.